

ΚΩΝΙΤΣΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΑΘΗΝΑ:

ΙΟΥΝΙΟΣ — ΙΟΥΛΙΟΣ 1980
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' — ΤΕΥΧΟΣ 6-7

Ταχ. Διεύθυνση: Λάμπρος Βλάχος
Αγαργάν 208, Αθήνα Τ.Τ. 821,
τηλ. 8649.476

Συντακτική Έπιτροπή: ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ — ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΓΚΟΥΤΟΣ δικηγόροι
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΙΑΚΚΑΣ γεν. ἀρχίατρος ἐ.ἀ. — ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ συν) ρχης ἐ.ἀ.
ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ ἐκπαιδευτικός.

Ανταποκριτής στήν Κόνιτσα και τὰ Γιάννινα: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΓΘΥΜΙΟΥ, Κόνιτσα

Καλοκαιρινή έξόρμηση

Τὸ Καλοκαίρι είναι ἡ πιὸ κατάλληλη ἐποχὴ γιὰ νὰ παίρνουν κάπου - κάπου τὴ γιορταστικὴ τους ὅψη τὰ χωριὰ τῆς ὥρεινῆς μᾶς ἐπαρχίας.

Γι' αὐτὸν καὶ στὶς θρησκευτικὲς γιορτὲς τῆς ἐποχῆς αὐτῆς γίνονται τὰ περισσότερα πανηγύρια τῶν χωριῶν, καὶ ἀνταχμώνουν, γιορτάζουν καὶ γλεντοῦν μᾶς, συγγενεῖς, γνωστοὶ καὶ φίλοι ἀπὸ τὰ γύρω χωριά.

Μελετημένα οἱ παπούδες μᾶς καθιέρωσαν τὰ πανηγύρια τῶν χωριῶν μᾶς τῶν Αγίων Ἀποστόλων, τῆς "Αγια - Μαρίνας, τοῦ "Αἱ - Λιᾶ, τῆς Αγίας Παρασκευῆς καὶ τοῦ Αγίου Παντελεήμονα, τοῦ Σωτῆρος, τοῦ "Αἱ Νικάνορα καὶ πάνω ἀπ' ὅλα τὸ 15 Αὔγουστο ποὺ γιορτάζουν τὰ περισσότερα χωριά, καὶ τέλος πάλι τῆς Παναγίας στὶς 8 Σεπτέμβρη.

Τὸ Καλοκαίρι, ἡ δική μᾶς, ἡ ὥρεινὴ φύση, φοράει τὴν καλή της φορεσιὰ καὶ ὅμορφη καὶ γελαστὴ καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους της νὰ στήσουν τὰ πανηγύρια τους μέσα στὸ δικό της πανηγύρι.

"Ετσι θὰ γίνει καὶ φέτος. Καὶ τὰ ἀραιόμενα ἀπὸ κόσμο χωριά μᾶς, μὲ τοὺς μόνιμους κατοίκους τους, τοὺς παραθεριστές, μὲ τὶς ἀδελφότητες τῆς Αθήνας καὶ τῶν ἄλλων πόλεων ποὺ θὰ προγραμματίσουν ἐκδρομὲς γιὰ τὸ πανηγύρι τοῦ χωριοῦ, θὰ ξαναθρεῦν γιὰ λίγο διάστημα τὸν παλιό

τοὺς ἔχυτό. Θὰ ξανακουστοῦν σὲ κοινὰ τραπέζια τὰ τραγούδια τῆς Τάβλας, θ' ἀντηχήσουν τὰ Βιολιὰ καὶ τὰ κλαρίνα, θὰ γίνουν καὶ μερικοὶ γάμοι μὲ τὰ παλιά μᾶς ἔθιμα, θὰ στηθεῖ διπλό - τρίδιπλος χορὸς στὸ μεσοχώρι.

Άλλα τώρα τὸ Καλοκαίρι ποὺ τὸ δυναμικὸ τῶν χωριῶν μεγαλώνει μὲ τοὺς ἀπόδημους τῶν πόλεων, μποροῦν μᾶς μὲ τὸ παραδοσιακὸ γλέντι, μέσα στὶς γιορτὲς αὐτὲς καθὼς καὶ σὲ ἄλλες μέρες, νὰ ὥργανωθοῦν καὶ ἄλλες πολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις.

Προφαντὸς τὰ μεγάλα χωριά (καὶ μᾶς τὸ ἀπόδειξε ἡ Πυρσόγιαννη μὲ τὶς περινές της γιορτὲς) ἔχοντας καὶ περισσότερους νέους μποροῦν νὰ συγκροτήσουν ἐρασιτεχνικοὺς θιάσους καὶ νὰ δώσουν



Θερισμὸς στὸ Γιανναδιό.

θεατρικές παραστάσεις, μποροῦν νὰ ὄργανώσουν μουσικές θραδιές, χωρωδίες, ἐκθέσεις κλπ. "Οταν μελετηθοῦν οἱ δυνατότητες ποὺ ὑπάρχουν, ὅταν ἐμπνευσθεῖ τὸ ἀνθρώπινο δυναμικὸ καὶ θεοθηθεῖ ἀπὸ τὰ Κοινωτικὰ συμβούλια καὶ ἀπὸ τοὺς συλλόγους καὶ ἀδελφότητές μας, πολλὰ μποροῦν νὰ γίνουν πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτῆς.

Καὶ τὶς τέτοιες ἐκδηλώσεις τῶν μεγάλων χωριῶν θὰ προσκληθοῦν νὰ παρακολουθήσουν καὶ τὰ γύρω μικρότερα χωριά ἢ ιαλύτερα ὅταν εἶναι δυνατὸν νὰ μεταφερθοῦν οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς στὰ ίδια τὰ μικρὰ χωριά.

Στὴν Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας μας, μέσα στὴν Κόνιτσα, ὑπάρχουν θεοφανίες πολὺ μεγαλύτερες δυνάμεις, ποὺ μποροῦν νὰ ὄργανώσουν ἐκδηλώσεις σὰν τὶς παραπάνω, ποὺ νὰ ἔχουν πανεπαρχιακὴ ἀπήχηση. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία γιὰ τὴ θοήθεια τοῦ Δημάρχου καὶ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου σὲ μιὰ τέτοια προσπάθεια. Στὸν ἔξωρχιστικὸ Σύλλογο τῆς Κόνιτσας

Αο Βραχεῖο ποίησης στὸ διαγωνισμὸ τῆς δημόσ. διελιοθήκης Κόνιτσας

ἐπίσης κινοῦνται δραστήριοι ἀνθρωποι καὶ θὰ προτείναμε ὁ Σύλλογος αὐτὸς νὰ πλατύνει τὴ δράση του σὰν ἐκπολιτιστικὸς Σύλλογος μὲ εὔρυτερους στόχους.

Πέρα ἀπὸ τὴν ὄργανωση στὴν Κόνιτσα καὶ στὰ χωριά μας ἐκπολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων μὲ τὶς δικές μας δυνάμεις, ἡ ὄργανωμένη κάθιδος στὶς παραστάσεις τοῦ ἀρχαίου Θεάτρου τῆς Δωδώνης καὶ στὰ ἔργα τοῦ Ἡπειρωτικοῦ Θεάτρου στὰ Γιάννινα, καθὼς καὶ ἡ μετάκληση Θιάσων, χωρωδιῶν κλπ. στὴν ἐπαρχία μας, πρέπει νὰ εἶναι ἔνας ἄλλος στόχος ποὺ ἔξυπηρετεῖ κι αὐτὸς τὸν ίδιο σκοπό.

Καὶ ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ ζωντανέψει πολιτιστικὰ ἢ ἐπαρχία μας. Νὰ ιδοῦν οἱ παλιότεροι ὅτι ὅλα δὲ χάθηκαν καὶ ὅτι ὑπάρχει ἀκόμη ζωὴ στὸ τόπο αὐτό. Καὶ προπαντὸς νὰ προσελκυσθοῦν οἱ νέοι καὶ ν' ἀγαπήσουν τὰ χωριά μας. Γιατὶ στὴν ἀγάπη τῶν νέων θὰ στηριχτεῖ ἡ ἐπιβίωσή τους.

Ἐμπρὸς γιὰ μιὰ Καλοκαιρινὴ πολιτιστικὴ ἔξόρμηση.

ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΛΛΙΝΤΕΡΗ

Τὸ ρέμα

"Ἐνα δάσος — ἔνα θαῦμα.
Πράσινο, πράσινο, πράσινο.
Ἄνοιχτό, βαθύ, πιὸ βαθύ.
Χαμογελαστὸ σὰν ἔρχεται ἡ "Ανοιξη
σὰν ἔρχεται ὁ Μάης.
Θλιμμένο, μ' ἔνα πικρὸ χαμόγελο,
σὰν ἔρχεται χειμώνας, μὲ τὰ φαντάσματα καὶ τοὺς κεραυνούς.
Δένδρα πλούσια, πυκνόφυλλα,
δένδρα φτωχὰ μὲ ὑποφία ζωῆς
οι, ἀραιὰ κλαδιά,
εὐθύγραμμα, τεθλασμένα, κυκλοτερά.
Στὴ μέση μιὰ ἐληά.
Στὴν κορφή της τραγουδοῦν
παράδεισια πουλιὰ τῆς "Ανοιξης,
μαῦρα κοτσύφια τὸ χειμώνα.
Ἄπ' τὴν ἀρχὴ ἔνα ρέμα τὸ διαπερνᾶ
μιλάντας μὲ τὰ δένδρα
μιλάντας μὲ τὰ πουλιά.
ώς πέρα ἐκεῖ ποὺ ἀνταμώνει τὸν κάμπο,
ἐκεῖ ποὺ ἀδελφώνεται μὲ τὴ θάλασσα.
Ω αὐτὸ τὸ ρέμα
πόθα μυστικὰ κρύβει:
Τί ἀκούει ἀπὸ τοὺς Γκιώνηδες
ποὺ τραγουδοῦν στὶς δύθες του λυπη-

τερά!
Τὴν "Ανοιξη ποὺ παίζουν μὲ τὸ νερό του τρελλὰ παιδιά.
Χτίζοντας σπιτάκια, πύργους, κάστρα φτιάχνοντας γοῦρνες καὶ καταρράκτες.
Πλημμυρίζει τὸ χειμώνα
κατεβάζοντας θάμνους καὶ βάτα
μόνο ἀν εῖσαι Θεός μπορεῖς νὰ τὸ οια- ματήσεις.
Δροσερὸ κρυστάλλινο πὴν "Ανοιξη,
ἄς ἦταν ποτὲ νὰ μὴ σταματήσει.

.....
"Ω ρέμα, ρέμα
μιὰ κίνηση ἔνα τραγούδι
ἔνας ρυθμὸς σὲ κάθε λέξη, σὲ κάθε σιωπή.

.....
"Ω ρέμα, ρέμα.
Τρέξε νὰ προφτάσεις τὴν καταστροφή.
Νὰ ποτίσεις τοὺς ἀνυδρούς κήπους,
νὰ γιατρέψεις τὰ ἄρρωστα λουλούδια,
νὰ τραγουδήσεις στὶς βουβές Αύλές!
"Ω ρέμα, ρέμα
δρόσισέ μας.

• Ο Ανάποδος

Σχεδόν ξεχάστηκε πιά και στὸ χωρὶὸ και στὰ ἄλλα τριγύρω τὸ πραγματικὸ του ἐπώνυμο. Γιατὶ ὅλοι τὸν ξέρουν μὲ τὸ παραπατώντα: «Ο Γιάννης ὁ Ἀνάποδος».

Καὶ εἶναι πραγματικὰ ἀνάποδος, γιατὶ σχεδόν τίποτε δὲ δρίσκει σωστό. «Όλα τὰ ὅλεπτει στραβὰ κι ἀνάποδα.

— Μά, γιατί, Γιάννη, δὲν εἶναι πρόσοδος, που μᾶς ἥρθε δρόμος στὸ χωρὶὸ και πηγαίνουμε μὲ αὐτοκίνητο στὴν Κόνιτσα, ώντις νὰ περπατᾶμε ωρες μέσα στὶς δροσὲς και στὶς λάσπες;

— Κουνάει τὸ κεφάλι του. «Ναι, πρόσοδος... δὲ λέω... ἄλλα...» ἔπειτα σωπαίνει.

— Τὶ ἄλλα; Καὶ τὸ ἥλεκτρικό, και τὴν τηλεόραση, ὅλα αὐτὰ τὰ ἔχεις γιὰ λίγο; Γιὰ σκέψου πῶς ζούσαμε παλιότερα στὸ σκοτάδι και στὴν ἀγνοια! Τὰ λησμονᾶς τὰ χάλια μας ἔκεινα;

— Πάλι κουνάει τὸ κεφάλι του. «Δὲν τὰ λησμονῶ... ἄλλα...».

— Πάλι ἄλλα;

— Ἅλλα βλέπω και τὰ χάλια μας ἔτοιχα, που ἔσεις καμώγεστε πῶς δὲν τὰ βλέπετε. Μὲ λένε Ἀνάποδο, γιατὶ βλέπω τὰ στραβὰ και τὰ ἀνάποδα.

Κάτι πήγαν νὰ του πουν ἄλλὰ τώρα ὁ Γιάννης ὁ Ἀνάποδος ἔλυσε τὴν γλώσσα του.

— Ἡρθε αὐτοκίνητο στὸ χωρὶό, ἔ! Καλὰ και ἀγα. Ἅλλα πῶς δραίνουν ἔδω στὸ χωρὶὸ τὰ χρήματα γιὰ τὸ εἰσιτήριο;

— Ἡρθε ἥλεκτρικὸ ρεῦμα. Φῶς, πολιτισμός, δὲ λέω, ἄλλὰ θέλει χρήματα τὸ ρεῦμα. Και ἔδω δὲν δραίνουν χρήματα. Ἐδῶ τὸ δικό δραίνει ἀπὸ τὰ πεύκα στὴ Ζάρωση κι ἀπὸ τὰ κούπεια που κατεβάζει ὁ Ἀῶς κι ὁ Σαραντάπορος. Τὸ δραίνει μὲ τὶς σεξανδρίες μας, τὸ δάκτυλο με στὸ φεγγίτη και φωτιζόμασταν διπως φωτιζόμασταν, ἄλλα δραχμή δὲν μᾶς ζητοῦσε καγέας. Εγὼ τώρα ἔρχονται ἀπανωτὰ τὰ ειδοποιητήρια τῆς ΔΕΗ κι ἔλα διέτο πέρα.

Μου λέτε γιὰ τὴν παλιὰ ζωή. Κακή και διωστρακιμένη ήταν. Ἅλλα εἶχε ἔνα ζύγι. Ζύγι, και. Διούλευει τὸ χωραφάκι

σου, τὸ ἀμπέλι σου, διοσκούσεις τὰ γιδάκια σου και τὸ Σάδιστο καβάλι στὸ γαϊδουράκι σου μὲ τὸ ἐμπόρευμά σου ἃς τὸ πουμε, 5 - 6 ὀκάδες πράμικα κρεμασμένο στὸ σαμάρι, καρύδια, λίγο ρακι και κάτι ἄλλο, κι ἔφτανεις στὴν Κόνιτσα. Τὰ πουλούσεις, ἔπαιρνεις τὶς δραχμούλες σου, ἔδινες λίγες στὸν Τσιγκαρίδα γιὰ ράμπατα και διαφή, λίγες στὸν Τσύμπα γιὰ ἀλάτι, και κακκινοπέριο, τὶς υπόλουπες στὸ Λαμπρίδη γιὰ κάμπασες πῆχες ρετισίνα και γύριζες τὸ δράδυ στὸ σπίτι σου νὰ φᾶς ἡσυχος τὴ μπαμπότα σου. «Όλα εἶχαν ἔνα ζύγι, ἔνα μέτρο. Εγὼ τώρα...

— Άλλα ἀπὸ δῶ και πέρα ὁ Γιάννης ὁ Ἀνάποδος πήρε φόρα, δὲν ἀφηγε κανέναν πιὰ νὰ τὸν διακόψει και συνέχισε ἀκαψοκακινισμένος.

— Ακούστε, χωρισμοί. Εγώ θὰ σᾶς τὸ πῶ πάλι, ἔδω στὸν τόπο μας ὅλα ἔγιναν ὀνάποδα. Τὴν πρόσοδο ποιός δὲν τὴν θέλει; Άλλα νὰ εἶναι πρόσοδος, σχι διτρίνα. Καὶ ἔδω στὴν ἔπαρχία μας, στὰ δικά μας τὰ χωρὶὰ ἡ πρόσοδος ἥρθε ἀπὸ τὴν ἀνάποδη. Γι' αὐτὸς ἔργιμωσαν κι ὅπως πάμε, δὲν δάλουμε μυαλό, θὰ μείνουν μόνο οἱ ἐκαλησίες και τὰ καρμητήρια.

— Ήρθε τὸ αὐτοκίνητο, μου λέτε, ἔ;

— Ήρθε, ἄλλα τὸ αὐτοκίνητο δὲν ἥρθε γιὰ τὸ χωρὶό μας, χωρισμοί. Τὸ αὐτοκίνητο ἥρθε γιὰ νὰ μᾶς πάρει ἀπὸ τὸ χωρὶό μας και νὰ μᾶς κουδαλήσει στὰ ἔργιστάσια τῆς Αθήνας.

Νάρθει τὸ αὐτοκίνητο, νάρθει ὁ ἥλεκτρικός, ἡ τηλεόραση και ὅλα τὰ ἀγαθά, ἄλλα νάρθουν και οἱ δουλειές γιὰ νὰ δραίνει τὸ χρῆμα που χρειάζονται αὐτά.

Νὰ γίνουν ἔνα - δυὸς ἔργιστάσια, ἔδω στὰ μέρη μας, νὰ γίνουν ἔργα στὸν Ἀῶ, στὸ Βούδαμάτη και στὸ Σαραντάπορο που νὰ δίνουν φτηνὸ ἥλεκτρικὸ ρεῦμα και μεριάμενο στὸν αόστρο, νὰ γίνουν τὰ λουτρά στὰ Καδάσιλα που θὰ δίνουν και κείνα δουλειά σὲ πολλοὺς και θεραπεία και τόσε μάλιστα. Τότε νὰ τὴν πῶ πρόσοδο. Τώρα ὅλα ἔγιναν ὀνάποδα. Σᾶς τὸ λέω

Πολιτιστικο-οικονομική άνάπτυξη τῆς Ἐπαρχίας

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Γ'

Γιὰ τὶς αἰτίες αὐτοῦ τοῦ ἀδειάσματος τῶν οἰκισμῶν τῆς Ἐπαρχίας ἔχω γράψει στὸ βιβλίο μου «Βασικοὶ ἀναπτυξιακοὶ στόχοι» — 1965 — ἀναλυτικά. Καὶ δὲ θὰ ἐπανέλθω ἐδῶ παρὰ μόνο μὲ μιὰ περίληψη στὰ συμπεράσματά μου.

Θεωρῶ πώς οἱ αἰτίες τοῦ ἀδειάσματος δὲν εἶναι μόνο οἰκονομικές. (Οἱ οἰκονομικὲς ἀναμφισθήτητα εἶναι οἱ πιὸ σημαντικές). Εἶναι καὶ πολιτιστικές-κοινωνικές ποὺ ἀνάγονται στὴν καίρια ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου, γιὰ ἐπαφὴ μ' ἄλλους ἀνθρώπους, στὴν ἀνάγκη γιὰ διασύνδεση τῆς κοινωνίας τοῦ ἐπαρχιακοῦ χώρου (μικροῦ ἢ μεγάλου οἰκισμοῦ) μὲ τὸ σύγχρονο πολιτιστικὸ πλέγμα, ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ ποῦμε κι ἀλλοιώτικα, δηλαδὴ μὲ τὸν ἀστικὸ τρόπο ζωῆς. Αὔτὸς ὁ τρόπος ζωῆς, λείπει ἀθεράπευτα ἀπτὴν ἐπαρχία, καὶ φαίνεται πώς βρίσκεται σὰν ἀξίωση, σὰ διεκδίκηση, σὰν αἴτημα μέσα στὰ κατάβαθμα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἐγὼ τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως αὐτὸς διαμορφώνεται στὴ σύγχρονη καταναλωτικὴ κοινωνία. Σὰν αἴτημα μεγαλύτερης — ἵσης μὲ τοὺς ἄλλους συμμετοχῆς, στὸ ἔντονα προβαλλόμενο σύγχρονο πολιτιστικὸ μοντέλο, ποὺ δὲν εἶναι ἀναγκαστικὰ οὔτε καλύτερο, οὔτε ἀνθρωπινότερο, οὔτε πιὸ πολιτιστικό. Εἶναι ἔνα μοντέλο, ποὺ σὲ τελευταία ἀνάλυση — λόγω τοῦ ἀντιανθρώπινου χαρακτήρα του στὸ βάθος

καὶ μὲ λέτε 'Ανάποδο. Μὲ γειά σας, μὲ χαρά σας.

"Ἐδγαλε τὸ ἄχτι του, ἔφεύσκωσε κι ὕστερα σώπωσε. Οἱ ἄλλοι τὸν κούναζαν καὶ κανένας δὲ μιλοῦσε. Μονάχα κάποιος παράμερχος ψιθύρισε μονολογώντας:

«Σὰν νὰ μὴν τὰ λέει καὶ ἀσχημά ὁ Γιάννης ὁ 'Ανάποδος».

Α.Β.

— καὶ τὶς ἀνθρώπινες ἐπαφὲς καὶ σχέσεις διαλύει, καὶ τὸν ἀνθρωπὸ τὸν κρατάει μετέωρο κι ἀλλοτριωμένο, νὰ ζεῖ μιὰ ξένη ζωή, ὑπαγορευόμενη ἢ μὲ τὴ μορφὴ ἐνὸς πιστεύω — συνθήματος, ἢ σὲ πρόκληση, ποὺ ώστόσο εἶναι δυναστικὴ σὲ σημεῖο ποὺ ὁ ἀνθρωπὸς γίνεται ἔρμαιο ἐπερόσουλο, ἀδύναμο νὰ προσδιορίσει τὴν τύχη του καὶ τὴ συμπεριφορά του ἔξω ἀπ' αὐτὸ πλέγμα. Νὰ ζήσει μὲ τὸ δικό του τρόπο ζωῆς. Νὰ χαρεῖ, σὰν ἀπόλυτα εύτυχισμένος ἀνθρωπὸς. Ποὺ σημαίνει ίσορροπημένος, Δημιουργικός. Χωρὶς ἄγχος. Σ' ἀπόλυτη ἀρμονία μὲ τὸν ἔαυτό του, τὴν οἰκογένειά του, τὸν κοινωνικὸ περίγυρό του. Τὴ φύση...

Δ'

'Η ἀποκατάσταση βέβαια τῆς δημογραφικῆς ίσορροπίας στὸν τόπο, ποὺ σημαίνει ἀναδόμηση τῆς ζωῆς ἀπτὴν ἀρχή, δὲν εἶναι εύκολη δουλειά.

"Οπως δὲν εἶναι εύκολη δουλειὰ νὰ ξαναποχτήσει ἔνα δέντρο καινούριες ρίζες.

"Ωστόσο, καὶ τὸ δέντρο καὶ ἡ δημογραφία, εἶναι βέβαιο μὲ κάποια ἐπίμονη, προσεχτική, σύγχρονη, ἐπαναστατικὴ διαδικασία, μὲ κάποιες προϋποθέσεις ούσιαστικὲς μποροῦν νὰ βροῦν τὸ δρόμο τῆς ἀναβίωσής τους, τῆς ἀνάπλασης καὶ τῆς σωστῆς ἔξέλιξής τους.

Εἶναι βέβαια ἔνα πρόβλημα. Καὶ κάθε πρόβλημα ἔχει τὴ λύση του.

"Ἄς τὸ δοῦμε ἀπτὴν ἀρχή. Τὰ δεδομένα του. Κι ἄς ἀναγνωρίσουμε σὲ βάθος κι ἔχταση τὸ ἔδαφος αὐτοῦ τοῦ κοινωνικοῦ φαινόμενου.

α) 'Η μέχρι σήμερα ἐμπειρία τῶν λεγόμενων Προγραμμάτων Περιφερειακῆς 'Αναπτυξῆς (π.χ. Πρόγραμμα 'Αναπτυξῆς 'Ηπείρου, Ζώνη Πειραιατισμοῦ καὶ 'Επιδείξεως Κονίτσης — Ζαγορίου — Παρακαλάμου 1959) δὲν ἀνακουφίζει τὴ σκέψη μας. Τὰ περισσότερα μπῆκαν στὸ χρονο-

ντούλαπο. "Οσα έφαρμόστηκαν άπότυχαν σε τελευταία διάλυση. Δεν είναι θέσαια έδω τόπος για κριτική. Κείνο που μπορώ να σημειώσω είναι ότι τα προγράμματα αύτά, λίγο ώς πολὺ είναι από γεννησιμού τους καταδικασμένα.

Πρώτα γιατί ξεκινάνε μέσα στά πλαίσια του σημερινού ύπερσυγκεντρωτικού συστήματος διοικήσεως και λήψεως αποφάσεων, πούναι άκριθως ή άντιδεικνυόμενη για τὴν περίπτωση δομή.

Δεύτερο, γιατί η αποβλέπουν σ' έναν οικονομικὸ μονόδρομο, (αὕξηση εύκαιριῶν απασχόλησης, αὔξηση παραγωγικότητας, αὔξηση εἰσοδήματος κλπ.) ή σκέτοι καθὼς είναι χωροταξικοὶ σχεδιασμοὶ δίχως προηγούμενη μελέτη τῶν δομῶν και τῶν λειτουργιῶν, που ικάνουν δυνατή τὴ μελέτη και τὴν ἔφαρμογή τους, μένουν ανεφάρμοστα.

Τρίτο γιατί, δσαδήποτε κι ἀν λέγονται, ή κατεύθυνση στά προγράμματα αύτὰ οικονομικῆς περιφερειακῆς άνάπτυξης ήταν και είναι «άνάπτυξη τῆς γεωργίας», μιὰ και χωριό-ἐπαρχία σημαίνει για τοὺς περισσότερους γεωργοκτηνοτροφία. Άλλα, «ἡ πρόοδος κι δ πολιτισμὸς τῶν σύγχρονων κρατῶν μετριέται μὲ τὸ ποσοστὸ τοῦ πληθυσμοῦ τους που ἀπασχολεῖται μὲ τὴ Γεωργία.

"Ο σο μικρότερο είναι, τόσο δείχνει μεγαλύτερη πρόοδο. Παραδείγματα: Τὸ ποσοστὸ αὐτὸ ήταν τὸ 1962 - 1963: Γιὰ τὴ Μεγάλη Βρετανία 3,8%, τὶς Η.Π.Α. 8% (μὲ τάση στὰ 1985 νὰ κατεβεῖ κάτω απὸ τὸ 2%), τὸ Βέλγιο 9%, τὴν Δυτικὴ Γερμανία 11%, τὴν Ολλανδία 13%, τὴν Ιταλία 24,9%, τὴν Ελλάδα 47% (μὲ τὴν ἀπογραφὴ 1971 και 55% μὲ τὴν ἀπογραφὴ 1961), σ' δλόκληρο τὸ χῶρο τῆς ΕΟΚ προβλέπεται μὲ τὸ σχέδιο Μάνσχολντ νὰ κατεβῇ τὸ ποσοστὸ αὐτὸ τὸ 1980, στὸ 6% κλπ. που σημαίνει ότι η άνάπτυξη στὸν τόπο μας συμπορεύεται μὲ τὴν περαιτέρω ἀπομάκρυνση τοῦ 40% τούλαχιστο τοῦ ἔλληνικοῦ πληθυσμοῦ, απὸ τὴ γεωργία. Ο, τιδήποτε γίνεται πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή, τῆς γεωργίας κλπ. είναι μακροχρόνια μάταιο. Κι αύτὰ δλα, ἀνεξάρτητα απὸ τὸ γεγονὸς ότι δ ἀνθρωπος πῶν προθληματισμένων περιοχῶν δὲ θεωρεῖ τὴ γεωργία ἐ-

πάγγελμα, ἀλλὰ κάτι σὰν ἀτύχημα, γιὰ νὰ μὴ ποῦμε κατάρα και παράδειγμα πρὸς ἀποφυγή.

Και τέταρτο, γιατὶ τὰ περσότερα προγράμματα θάζουν στόχους μεγαλεπίθελους. Οἱ μεγαλεπίθελοι ὅμως στόχοι ἀπαιτοῦν τεράστια οἰκονομικὰ μέσα. Τὰ ύποσχεται πάντοτε ή Κεντρικὴ Διοίκηση, ἀλλὰ στὴ μέση τοῦ δρόμου κάτι βρίσκεται πάντοτε και τὰ σταματάει.

6) "Εντονη τάση παρατηρεῖται στὰ προηγμένα κράτη (Η.Π.Α., Μεγάλη Βρετανία, Γαλλία κλπ.) τὸν τελευταῖο καιρό, μιᾶς ἀναθίωσης τῆς ἐπαρχιακῆς βιοτεχνίας. Τὸ πρᾶγμα είναι και γιὰ μᾶς πολὺ ἐνδιαφέρον, σὰν προοπτική. Νὰ τί γράφει μιὰ δημοσιογραφικὴ ἀνταπόκριση ἀπ' τὴ Γαλλία:

..· Ή βιοτεχνία ξανάγινε θυελλωδῶς τῆς μόδας. 'Απ' τὴν Αρμορική, ως τὴν Προβηγγία, τὸκάθε σοικάκι στὰ χωριὰ στολίζεται προοδευτικὰ απὸ φρεσκοκρεμασμένες πινακίδες (μὲ τὸν παλιὸ τρόπο) που ἀναγγέλουν «πήλινα, σιδηρουργεῖα, καλαθοπλεχτικὴ ή ύφαντήριο». Αύτὴ ή νεοβιοτεχνικὴ πλημμύρα δὲν ἀφίνει ἀπέξω καμιὰ περιοχὴ τῆς Γαλλίας. Μέσα στὰ τελευταῖα εἴκοσι χρόνια ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Παρίσι 50.000 βιοτέχνες (χάθηκαν τὰ ἔργαστήρια μηχανικῆς τῆς 13ης περιφέρειας. 'Εξαφανίστηκαν τὰ παραδοσιακὰ βιοτεχνικὰ χωριά, οἱ πηλοπλάστες τῆς Μπελσίλ, τὰ μαραγκούδικα τῆς Σαρόν, οἱ κοσμηματοποιοὶ τοῦ Μαραί...'. 'Απ' τὴν ἄλλη μεριά, ἐνῶ τὰ τελευταῖα πενήντα χρόνια ἡ βιοτεχνία φυτοζωοῦσε στὴ Γαλλία (σαρμένη ἀπ' τὴ βιομηχανικὴ μπουλτόζα), τὸν τελευταῖο καιρὸ παίρνει πάνω της. Τὸ μητρώο τοῦ 'Ἐπαγγελματικοῦ 'Ἐπιψηλητηρίου ποὺ εἶχε τὸ 1971, 762.193 μέλη του γραμμένα, τὸ 1978 τάφτασε σὲ 815.000. 'Ο ἀριθμὸς τῶν μαθητευόμενων τῆς βιοτεχνίας ἀπὸ 185.000 τὸ 1977, ἔφτασε σὲ 210.000 τὸ 1978».

γ) Παρατηρεῖται ἡ τάση σὲ παγκόσμια κλίμακα, τώρα τελευταῖα, μὲ τὴν ἐπιτάχυνση τῆς χειροτέρευσης τῶν συνθηκῶν ὑγιεινῆς, δουλειᾶς, ἀνθρώπινων σχέσεων κλπ. μέσα στὶς πολιτεῖες, (ἀστικὴ κρίση) γιὰ μιὰ ἀπομάκρυνση τῶν κατοίκων, ἀπ' τὰ κέντρα που κατευθύνεται στὰ προάστεια, τὶς μικρότερες πόλεις και τὰ χωριά. 'Η κα-

Ζήσης Καραπάνος

ΠΕΡΙΚΟΠΗ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΚΑΡΑΠΑΝΟΥ

(Κατά πληριοφορίες όπό παλαιών Κονιτσιώνες, ο Ζήσης Καραπάνος καταγότων άπό τήν Άπανω Κόνιτσα καὶ ήταν έμπορος καὶ απηματίας στήν Ρουμανία. Πέθανε γύρω στά μέτα του περισσιμένου αἰώνας καὶ ἐκτὸς άπό τὰ κληροδοτήματα ποὺ ἀναφέρονται στήν περικοπή τῆς διαθήκης του, ἐδώρησε στὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Αγίου Νικολάου Κονίτσης τὸν μεγάλο μπριούτζινο Πολυέλαχο ποὺ τώρια,

τανομή αὐτὴ ἔξαρτιέται πάντοτε ἀπό τήν γενικώτερα προγραμματισμένη κρατικὴ παρέμβαση στὸ θέμα τῆς χωροταξικῆς ρύθμισης καὶ τῆς «ἐνεργοῦ οἰκονομίας» σ' Ἐθνικὴ κλίμακα, ποὺ σὰν τακτικὴ δημογραφικῆς ἀνακατανομῆς, δλοένα καὶ περισσότερο μπαίνει στήν ζωὴ καὶ τὸ μέλλον τῶν προηγμένων χωρῶν...

Ἐνδεικτικὰ παίρνω μιὰ σφυγμομέτρηση τῆς κοινῆς γνώμης, ποὺ ἔγινε στήν Αμερικὴ τὸ 1968. Ἀπ' αὐτὴ διγῆκε πώς: 18% τοῦ πληθυσμοῦ τῶν πόλεων, θέλει νὰ μείνει στήν πόλη, 25% προτιμάει τὰ πράστεια, 29% προτιμάει νὰ μετακομίσει σὲ μικροπόλεις, καὶ 27% θεωρεῖ σὰν ἴδεωδες, τήν ἐπόνοδό του σ' ἀγρόκτημα.

Κανένας δὲ μπορεῖ ν' ἀμφισθητήσει, τήν ὑπαρξη αὐτῆς τῆς τάσης καὶ στήν Ελλάδα. Ἡ παραπόνω κλιμάκωση τοῦ ποσοστοῦ διπλασίας δὲν ἀνταποκρίνεται στήν Ἑλληνικὴ πραγματικότητα. Ὡστόσο ἔμπειρικὰ μονάχα θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε (ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουν σχετικὰ στατιστικὰ στοιχεῖα), πώς σὲ μᾶς τὸ ψηλότερο ποσοστὸ αὐτῆς τῆς τάσης κατευθύνεται πρὸς τή λεγόμενη προαστικοποίηση. Ἡ ἐπιστροφὴ γιὰ μόνιμη ἐγκατάσταση σὲ μικροπόλεις καὶ χωριά εἶναι σχεδὸν δινύπαρκτη. Τὸ βέβαιο δῆμως εἶναι, πώς ἐνῶ αὐτὰ συμβαίνουν στὸν πληθυσμὸ τῆς μεγάλης πόλης ἀπ' τὰ χωριά καὶ τὶς κωμοπόλεις τὸ ἄδειασμα συνεχίζεται ἀδιάκοπα.

Συνεχίζεται

μετὰ τὴν ἀγιαρὰ τοῦ γέου, τοποθετήθηκε πιὸ ἐπάνω σὰν δεύτερος.

Ο ιστορικὸς Ι. Λαζαρίδης, ὀνομάζει στὰ «Ἀγιαθεργήματά» του ὅτι: ὁ Ζήσης Καραπάνος κληροδότησε τὸ ἔτος 1828 στὴ Σχολὴ "Ανω Κονίτσης 32000 γρόσια).

15.000 γρόσια νὰ κατατεθοῦν εἰς ἀσφαλῆ μέρη διὰ νὰ κάμουν τὸ γεφύρι τῆς Κόνιτσας πέτρινον ἀφοῦ χαλάσῃ ἐκεῖνο ἀπου μπάρχει σήμερον. Ἀπὸ τὸν τόκον αὐτῶν τῶν γροσίων ὅπου θέλουν παίρνη γρ. 1500 νὰ ἔχουνεινται εἰς μερεμέτι (ἐπισκευὴ) γεφυριοῦ καὶ τὰ λαϊπὰ νὰ μοιράζωνται εἰς ἔλέη.

2.000 εἰς διόρθωσιν γεφυριοῦ Βοϊδομάτι.

40.000. Νὰ καταθέσουν οἱ Ἐπίτροποι μου ὅπου ἐγκρίνουν, ἀπὸ τὰ ὅποια παίρνοντες τόκον 10% κατ' ἔτος γρ. 4.000 ἀκολούθως καταθέσουν εἰς σχολεῖα, ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια.

7.900. Νὰ μπανδρεύσουν οἱ ρηθέντες δύω ἐπιτραποί μου πέντε κορίτσια τῆς Ελένης ἀνεψιᾶς μου Χρήστου Σκόδρα.

10.000. Θέλω ἵνα οἱ ἐπίτροποι μου διορθώσουν τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας ἔξω τῆς Κονίτσης ἐκεῖ ὅπου πηγάζει τὸ νερὸν ὃπου ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν, κάμνοντες κελιὰ νὰ καθήσουν καλογριαῖς ἔχουσαι καὶ ἔνα παππάν ιερουργὸν τῆς θείας Λειτουργίας, ὅποιον αὐτοὶ ἐγκρίνουσι.

1.500. Νὰ ἔχωδεύσουν εἰς διόρθωσιν τῆς ἐκκλησίας παρεκκλησίου Κονίτσης Αγίου Νικολάου ὃπου εἶναι πληγίσιον τῆς Παναγίας καὶ νὰ τὸ ἔξασφαλίσουν μὲ περιοχήν.

1.500. Εἰς διόρθωσιν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Αγίου Αθανασίου ἔξω τῆς πόλεως Κονίτσης.

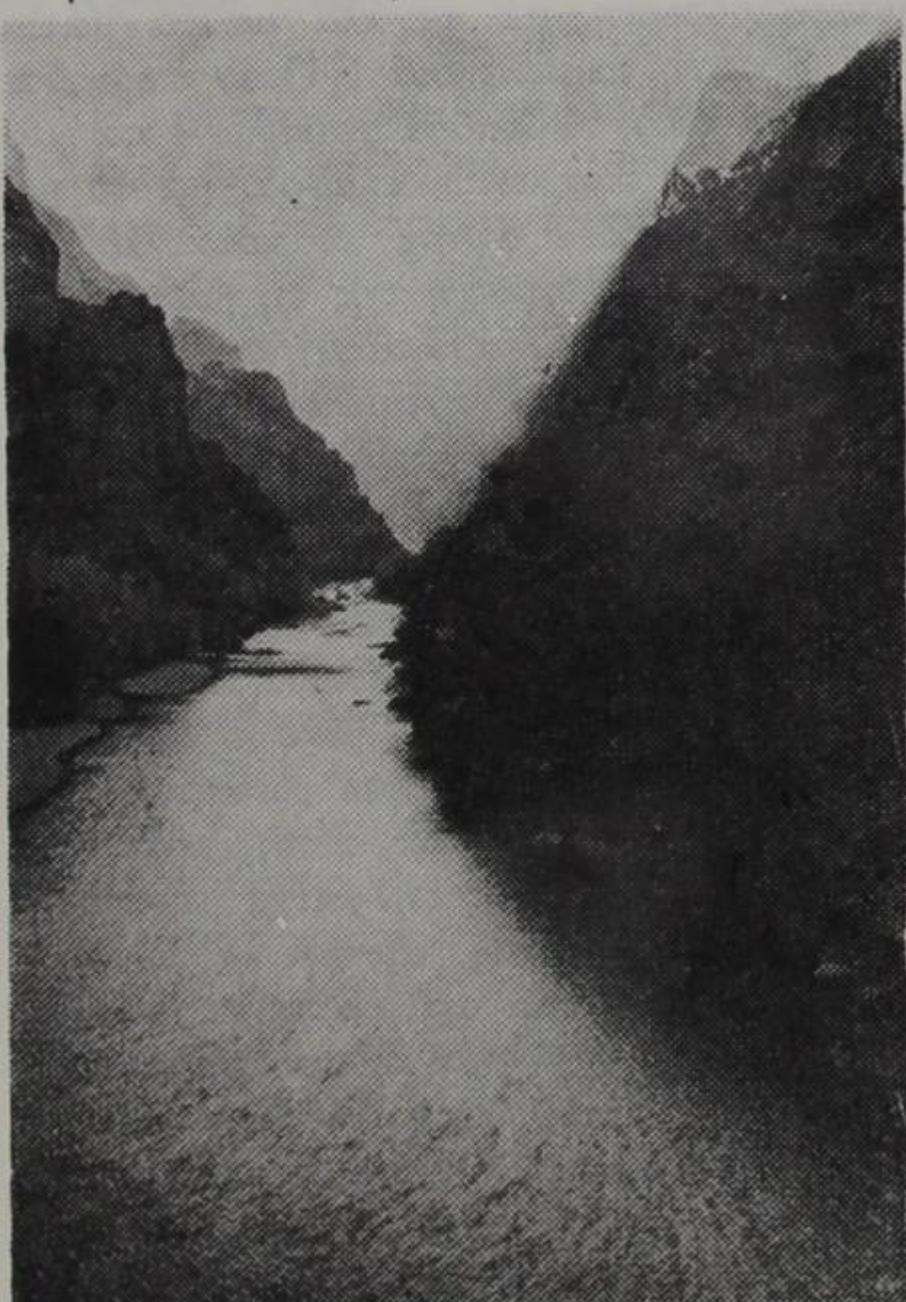
1.000. Εἰς διόρθωσιν τῆς ἐκκλησίας Αγίου Προφήτου Ηλίου.

10.000. Νὰ στείλουν εἰς τὴν Κόνιτσαν διὰ νὰ δοθῶσιν εἰς ἔλέη εἰς πτωχοὺς διὰ λιγημόσυνην καὶ εἰς ἄλλα μέρη.

‘Ο ζωντανός χωρισμός

(Συνέχεια από τὸ προηγούμενο)

Τέτοιες κουμπιανίες γιὰ τὰ ξένα, ἐπομέζονται τώρια στὸ χωριό. Παληὸς ποὺ ἔξακολουθοῦσσιν ὀκόριμα γὰρ συνεργάζονται γὴ γὰρ περιγοῦν σὲ μεταβολὴς καὶ καινούριος ποὺ σκαρώνονται σὲ διλλεις θάσεις γιὰ τὸν ἕδυ σκοπό. Βουδὸς θρῆμας αὐτὴ τὴν ὥρα σ’ ὅλο τὸ χωριό. Τὰ σπίτια ὅλα τὸν εἶχουν. Μὰ τὸ ἀποκαρύφωμά του, ποὺ ράγιζε καρδιὲς καὶ τὶς σπάριαζε, τῆταν ἐκεῖ ποὺ τὸ δρόμον ὀφειροῦσε τὸ χωρισμὸν μάνημας καὶ πανδιστὸν ποὺ πρωτισταξεύει, καπέλλας ὀρίσιδων υπαστριμένης. ποὺ φεύγει τὸ παλληκάρι: της καὶ μεταπαντριειμένης, ποὺ ὅσιο γιὰ γυναῖσσι τὸν διντρά της, σὰν διντρά, τὸν χάνει. Καὶ οἱ πιὸ κρυφοὶ πόνοι, ζωτιμένοι μὲ φόδους, ὅπαν ιστὶς τελευταῖς μέριες ὑπάρχει: στὴ μέση ἔνα κακοκάρδισμα μήπως ὁ ξενιγητειμένος ιστὸ σαράπιονό ποὺ γὴ ἀπὸ πίκνα δὲν γυρίσει πιά. Πάρει τὰ μάτια του καὶ μείνει στὴν ξενητιά.



Η χαράδρα του Ἀώου.

‘Η κουμπιανία ποὺ ξεκίνησε γιὰ τὰ ξένα, πρώτη, τῆταν τοῦ Πέτρου τῆς Μήτρους. Εἶχε τὰ δύο του παιδιά, παντρειένα, — ὁ ἔνιος γιόπαικτρος — καὶ ἐπὶ πλέον τὸν ὄντηψό του Ἀχιλλέα, διντρά τῆς Εὐθιαλίας, καὶ λόχει μαστορικό. Στὴν ἕδυ κουμπιανία, πρωτισταξεύει γιὰ γὰρ ἀνοιχτεῖ στὴ ζωὴ ὁ μοναχογιὸς τῆς χήρας Ἀλέξουντρας τοῦ Κύρκα τοῦ Φηλοῦ, ὁ Σπύρος. Ορφανός. Καὶ δύο παληὸι μαστορισταίδια. Τὴν Εὐθιαλία, γυναικία τοῦ Ἀχιλλέα, τὴν ἔξων φίδια αὐτὲς τὶς μέριες. Δὲν τὰ πήγανε καὶ λόχει μὲ τὴν πεθερά της καὶ τῆταν ὅλο γιαρίνεις, τελευταῖα. Ο Ἀχιλλέας, ποὺ τῆθελε δὲν τῆθελε μπῆκε στὴ μέση γὰρ τὶς μονιάσσει, μίλησε χωριστὰς καὶ στὶς δύο μὲ οικληρὴ γλῶσσα πὼς ἔπιφεστε ν’ ὀφήγουν τὰ γυνάτυα τους ιστὴν ὀκρη καὶ γὰρ μονιάσουν. Ἀλλὰ γὴ κάθε μὲὰ γόλυκε πὼς περισσότερο πουάριει τὸ μέριος τῆς ἀλληγεις καὶ ἔτοις ἀντιστέκονταν, πιστεύοντας πὼς τὶς ἀδικοῦσε. Ο Ἀχιλλέας τὸν τελευταῖο του λόγιο τὰν ὄφησε γιὰ τὴ γυναικία του, σὰν πιὸ μυκρῆς. Τῆς εἴπε: «Δὲν ξέρω τί θὰ κάμεις ἀλλὰ καὶ ταξέη γὰρ τὰ σιάξεις μὲ τὴ μάνικα μου, γὰρ τὰ ἔχεις καὶ λόχο μαζύ της, γιατὶ ἀλλιώς...» ἔκοψε ἔδω τὸ λόγιο γιὰ λίγο καὶ συνέχισε: «Δὲν ἔχω διλλο γὰρ σου πῶ». Αὐτὸ τὸ «ἀλλιώς» τῆταν ποὺ ιστριφογύριζε σὰν σαράκι μέσ’ τὸ μυκλὸ τῆς Εὐθιαλίας. «Ἀλλιώς, τί ἀλλιώς — δινερωτώνεις ὀνήρευση — δὲν θὰ γυρίσει;». Κι ἔνιοι μέσα της ἔνικ δάγκωμα.

‘Απὸ τὸ δρόμο οἱ διντρεῖς συμμαζεψαν τὰ ἔργα τηλεῖα τους, τασσικάκια, μυστηριά, καλαϊούζους, δικριές, τὰ ἔδεισαν καὶ λόχα τὸ παθέτηγαν στοὺς σαρβάδεις γιὰ γὰρ εἶναι ἔσουμα τὸ πρωτέ. Καὶ οἱ γυναικεῖς ἐποίησαν ὅλα τὰ ροῦχα καὶ τὰ σκουτιά, ποὺ τῆταν γὰρ πάροιν παῖδες τους καὶ τὰ ἔδιαλκα φρονσισμένα μέσ’ τὰ διστάκια καθώς καὶ τὸ παριστράῃ, μέσα σὲ ικλειδωτάγουν, γιὰ τὸ δρόμο. Κι ἔπεισαν γὰρ κακηθοῦν, δις πούμε, πὼς μπαρισταῖς γὰρ κακηθοῦν. Τὴν ἀλληγεια στριώθηκαν ἀπὸ δικθειὰ χωράματα, μὲ τὴν ἔνησα γιὰ φωτιά, τὸ ζεστὸ γε-

ρὸ τῶν ὄντων, ὥστε ἀμα σηκωθεῖν νάχουν τὴ λάτρια τους καὶ νὰ σιγυρίσουν λίγο τὸ ιπέτι — ἔκατὸς ἀπὸ τὸ σκούπισμα ποὺ δὲν ἐπιτρέπεται: ἐκείνη τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ μὴ φύγει τὸ τυχερὸ ποὺ ιπιτιμοῦ. — Καὶ ἀκόμα νὰ μπαδεχτοῦν τοὺς συγγενεῖς, φίλους καὶ γενετόγους ποὺ θάρχουν γὰρ ἐπιτροποῖται τοὺς ὄντες, μὲ πρῶτο τὸν Παπαγιώργη τῆς ἐμφύτευτος ποὺ θὰ ἔχουν, γιὰ νὰ πάνε καὶ τὸ ταξίδι: τὴν καθηρωμένη παράκληση μπροστὰ τὸ εἰκόνισμα τοῦ σπιτιοῦ. "Ολα τῇσιν ἔπουρα ὅταν ἀρχυσαν νὰ καταφθάνουν δικοὶ καὶ φίλοι. Γέμισε δὲν κουμπάς ἀπὸ κόσμο καὶ οἱ πιὸ στενοί, γιὰ νὰ εὐκολύνουν, κάθισαν στὸ μακριά. Στὴν ὥρα που ἤρθε καὶ δὲν Παπαγιώργης γιὰ τὴν παράκληση. Αμέσως μπήκαν στὸ μικρὸ θυματὸ ποὺ σπιτιοῦ ἀναψύκτησαν καρβουνάκια ἀπὸ τὸ τζάνο: καὶ μὲ τὸ «κύριο ἐλέγησον» ἀρχυσε τὴ λειτουργία. "Ολοι, διουδοί, σὰ μαρτυρωμένοι, ἀκουγιαν τὶς φωλιμωδίες καὶ μονάχα ὅταν τοὺς θυμάσιντες δὲν πιπάνες ἔδειχναν πὼς μπάρχουν καὶ ἔκακοιν τὸ ιπαυρό τους. Σὰν τέλειωσε τὴ παράκληση ὅλοις δὲν κόσμος πράδηξε γιὰ τὸ μακριά ποὺ τῇσιν τὸ τραπέζι τρωμένο — κατὰ τὸ ἔθυμο — γιὰ νὰ βάλουν μὰ μπουκιά στὸ στόμα τους καὶ νὰ ποῦν, μὲ τὸ παγιούρι: τὴ τὸ μαστιριαπά στὸ χέρι, τὶς εὔχές πους. Πρῶτος δὲ πιπάν, ύστερα οἱ γεριοντότεροι: καὶ στὴ σειρὰ ὅλοις οἱ ἄλλοι, ἀρχυσαν: «Νὰ εἴναι τὴ ὥρα τὴ καλή, δὲν Αἴ Γιώργης νὰ σᾶς φυλάνει, νὰ πάτε καὶ νάρθεῦτε μὲ τὸ καλό, μὲ καλή υγεία καὶ καλὰ καυτάντια νὰ σᾶς καλοδεχτοῦμε πάλι: περικομμένους». Γιὰ τὸ Σπύριο ἔκακοιν μὰ ἰδουμάτερη πρόποση: «Λεβέντης φιεύγεις γιὰ τὰ ξένια, σὰ λεβέντης κι ἀξιος νὰ φέρεσαι στὴ διουλειά σου καὶ σὰν ἀφέντης μὲ τὶς εὔχές μας νὰ γυρίσεις».

Σὰν τέλειωσαν οἱ εὐχὲς ὅλοι: σηκώθηκαν γιὰ νὰ διοῦν στὴν αὐλὴ ποὺ φορτώνοισαν τὰ ζῶα. Τὸ τραπέζι: τὸ ἀφήσανε ὅπως τῇσιν στρωμένο, γιὰ τὸ καλό. Σὰν τέλειωσε τὸ φόρτωμα, ἤρθε τὴ ὥρα τὴ πικρὴ ποὺ ἔκαυγάματος. Μὲ τὸ ἀνοιγμα τῆς πόρσας γιὰ νὰ διοῦν τὰ μουλάρια, στὰ καπούλια τοῦ πρώτου ἔριξαν, μὲ ἔνα ποτήρι, τὸ καθηρωμένο καριασί, γιὰ νὰ ισχωριστεῖ τὸ κακό. Τὸ καριασόνι: ἔκεινης. Αμίλητοι προχωροῦσαν. Η γηριὰ μάνια μὲ λυμένο τὸ μακρὸ σειράπερι: καὶ δεμένο κόμπο κάτω

ἀπὸ τὰ σιαγόνια, τὴν στὴ μέση. Ο γέρος δὲν ἀκολούθησε γυατὶ συλλογιζόταν τὴν ἀνηφορὰ τοῦ γυρισμοῦ. Η νειόπαντρη Αριστέα εἶχε κατεβασμένο ὡς τὰ φρύδια τὸ σειράπερι τῆς καὶ προχωροῦσε μὲ τὰ μάτια κατεβασμένα. "Ισως γιὰ νὰ κρύψει τὸ πρίξυμό πους τὴ δάκρυα ποὺ τὰ πληριμούσαν. Η μάνια τοῦ Σπύρου, τὴ Αλέξαιμα, προχωροῦσε μαντυλοφορεμένη κι αὐτή, μὲ περπατησιὰ ἀνερμάτιστη λέσ καὶ δὲν ἦσερε γιὰ ποῦ πήγαινε καὶ κουνοῦσε τὰ χέρια ἐδῶ κι ἐκεῖ. Τὰ φημες ἔκειρεμασμένα νὰ πᾶν ὅπου θέλουν, ὅπως τῇσιν αὐτὴ τὴ σπηγμή καὶ τὴ ψυχή της. Καὶ ἀκολουθοῦσαν συγγενεῖς, φίλοι, ποὺ τὴθελαν κι αὐτοὶ νὰ ξεπροσιδέρουν τοὺς ἔπειρους ὡς τὴ παταμιὰ κάτω τοῦ βαθύλακκου καὶ γιὰ νὰ απάσσουν τὴν θλίψη στὴν ὥρα αὐτὴ ἔλεγχον ἀπανωτὰ ὀστεῖα, ποὺ πέφτουν στὸ οινό.

Μὰ ἀπὸ τὰ χαράματα εἶχε στήσει καρτέρι — διγῆρε νὰ παραδώσει τὰ κατσίκια στὸν σειράπάνιο κι ἔμεινε ἔξω — μιὰ ἄλλη ὑπαρξη, ποὺ εἶχε μείνει κι αὐτὴ ὅλη τὴ νύχτα ἄγρυπνη, τὸ ιαπί τοῦ Σπύρου, τὴ κόρη τῆς Νικολάκαινας, τὴ δεκατετράχρονη Αιγδροκάχη. Μιὰ στυλάτη κοπέλλα, μακρισπρόσωπη, μὲ μεγάλα μαύρα μάτια καὶ ὀφερότηγ περπατησιά. "Οταν περγοῦσε μπροστὰ ἀπὸ τὸ Σπύρο χαμήλωνε τὰ μάτια της καὶ κακίγινε ἐλαφρά, μὰ τὸ μελαχροινό τησδέν ἀφηγε τὸ κοκκινάδι: νὰ φιαίνεται. Τὴν ταραχή της τὴ μαρτυροῦσε τὸ δημητρικό της ποὺ ἀσυναισθητά γινότανε πιὸ γρήγορος ὅταν ἀντιμετωπίζονταν καὶ ἔτρεχε νὰ χαθεῖ ἀπὸ μπροστά του, νὰ καϊπιωθεῖ. Άλλα καὶ δὲν Σπύρος ὅταν συντύχαινε νὰ δρεθεῖ ἀντίκρυ της, στὸ δρόμο, ἔκεινη τὴ εἰςγιμή ἔγοιναθε νὰ ταυράζεται ἐλαφρά, τὸν γὰ τὸν χτυποῦσε κάποιος μ' ἔνα ἀδρατικό μακιστήγιο, ἄλλαζε τὴ σψη του, καὶ κατέβαζε ἀσυναισθητὰ τὸ κεφάλι: κάτω. "Ετσι ἔδειχναν τὰ αἰσθήματά τους. Τὴ Μάχη δὲν Σπύρος τὴν εἶχε μέσα στὴν καρδιά του, τὴ συλλογιζόταν καὶ τὴ συλλογιζόταν πιστό, μὰ σήμερα κάτι ἄλλο ἔμπαιγε στὴ μέση, τῇσιν τὴ φιανικαχτερή εἰκόνα τῆς ξενηγαῖας ποὺ τὸν διπασχιλοῦσε περυσιστέρι μὲ τὴ μαγεία της. Στὴ Μάχη συνέβαινε τὸ ἀντίθετο. "Ολο τὴ εἰκόνα τοῦ Σπύρου τῇσιν κανιτά της καὶ τὴν ξενηγιαὶ τὴν ἔβλεπε σὰν ἀντίζηρο. Ο Σπύρος γι"

αὐτὴν ἡ της τὸ μεγάλο τῆς ὄντερο μὲ τὶς
κωριστίκες λαχτάρες γιὰ τὴ ζωή. Ἡ
σκέψη της παράδειρης στὰ ἑρωτήματα: Θὰ
τὴ θυμάται τώρα ποὺ θάνατο μακρυά; Θὰ
γυρίσει προσκομιμένος λεθέντικα νὰ τῆς ζη-
τήσει τὸ χέρι; Ἡ ἀγάπη θὰ κινήσει τὴν
ξενητιὰ τὴν ἔνηπη; «Κρυφὰ
στὴν Παναγία ἔκανε πολλές μετάνιες τὴν
Μάχη. Καὶ τὴ θεριμαπαρακάλεσε νὰ τὸν
φυλάξῃ, νὰ τὸν προστατεύῃ ἀπὸ κακοπο-
πιὰς καὶ νὰ τὸν κρατήσῃ γιὰ αὐτὴν ἀγα-
πημένο της. Πίσω ἀπὸ τὸ φράχτη τὴν
καρδιὰ τῆς Μάχης χτυποῦσε δυνατά. Σὲ λί-
γο ἀκούστηκαν, κακτά, οἱ περιπατητιὲς
τῆς συνοδείας. Τώρα ἀλάφιασαν οἱ παλ-
μοὶ της. Μὲ μιὰ χαμήλωσε τὸ κεφάλι της
πίσω ἀπὸ τὸ φράχτη νὰ μὴ φαίνεται καὶ
ἀπὸ τὴ χαραιμάδα παρακολουθοῦσε τὸ κα-
ραδάνι: νὰ περγάσῃ. Εἶδε τὸ Σπύρο συνη-
παριμένο στὴν ὅψη ἀλλὰ καὶ μαζὶ καὶ
θλιμμένο. «Εσσε τῆς φάνηκε. «Παναγία
μου — μουριμούρισε — δόσου χάρι καὶ
δύναμι, νὰ πάει καὶ νὰ γυρίσει συγκριμένος
ἀπὸ τὰ ξένα καὶ καλός μου». «Εμεινε στὴ
Θέση τῆς ως ποὺ τοὺς ἔχασε ἀπὸ τὰ μάτια
τὴς καὶ ὕστερα, μὲ τὴν ψυχὴ σὰν ἀδειο-
ῦται, γύρισε σπίτι γιὰ τὶς δουλειὲς ποὺ
ἔχουν τὸ καλὸ νὰ λυπρώνουν τὶς ψυχὲς ἀπὸ
τὰ σκράκια τους.

Ἡ συνοδεία τῶν ξενητεμένων ἔφτασε
ὅς ἔκει ποὺ μποροῦσε νὰ πάει: τὸ Βα-
θύλακκο. Ἔδω ἔπρεπε νὰ γίνει ὁ χωρι-
σμός. Τελευταῖο ἀγκάλιασμα, δισπασμός,
οἱ ξενητεμένοι: νὰ περάσουν ἀπέναντι καὶ
οἱ ἄλλοι: νὰ μείνουν ἀπὸ ἔδω. Τώρα, μὲ
διογκητὸ κλαῖνον οἱ γυναῖκες ακθώς ἀποχω-
ρίζονται ἀπὸ τὸν δισπασμό, σπαράσσονται.
Προσπαγτὸς τὴν μάννα τοῦ Σπύρου δὲν κρα-
τάεται ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ολοφύρεται. Ἡ γύ-
ρη Ἀριστέα ἔχει σκεπάσει ἀπὸ συστολὴ
τὸ πρόσωπό της νὰ μὴ φαίνεται. ἀλλὰ οἱ
λυγμοὶ τὴν προδίνουν. Οἱ συνοδοὶ δυντες,
τυγχανημένοι καὶ αὐτοί, προσπαθοῦν τώρα
μὲ παριστάντες νὰ τὶς παρηγγερήσουν, μὰ
ὁ ζωντανὸς χωρισμὸς δὲ γυατρεύεται μὲ
λόγια, δὲν ἀγορασθεῖται, τὸν πόνο του,
μὲ συνθίουλές. Ζητάει τὸν λύτρα δάκρυα
καὶ μόνο δάκρυα, δάκρυα πολλά, ως τὸ
ἀπόκλιμα. Μόνον ζεστοὶ οἱ ψυχὲς ποὺ τὸν ση-
κάνουν μποροῦν νὰ ξεπιεράσουν τὸν δύσρ-
υθμὸ τους καὶ ν' ἀφεθοῦν στὴ μοιραλατρικὴ
παραστανή, μὲ ἔλπιδα.

Ο Πέτρος, ὁ ἀρχηγὸς τῆς κουμπανίας,

διάδημα μὲ τὰ παιδιά του τὸ Βαθύλακκο
καὶ πέρασε πέρα. Σὰν πάτησαν τὴν ὅχθη,
γύρυσαν ὅλοι τὰ κεφάλια τους καὶ κοίτα-
ξαν πάσω γιὰ ἔνα πελευτικὸ «γειά». Τὸ
πρόσωπο τῆς γύρης Ἀριστέας σκίρτησε.
Καλὸ σημάδι αὐτό, ὁ καλός της φεύγον-
τας ἔχει τὸ νοῦ του ἔδω. Τώρα ὁ Σπύρος
πέρισσε πέρα, ἔκανε μερικὰ δύρματα μπρός
— ἡ μάννα του ἔστεκε τὸν ἀποσθαλωμέ-
γη — μὰ καὶ αὐτὸς ἀπότομα γύρυσε καὶ
φώναξε, σηκώγοντας τὸ χέρι του ψηλά:
“Εχετε γειά ὅλοι σας, μάννα θὰ σου γρά-
φω, θὰ σου γράφω. «Ο Θεὸς νὰ σου δώ-
σει καλὸ ριζικὸ παιδί μου, ὥρα σου καλή»
μουριμούρισε μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἀπόκλιμα πα-
ρὰ φώναξε τὴν Ἀλέξανδρα. Μὲ σφιγμένη
τὴν καρδιὰ παρισκολουθοῦσε καὶ τὴν Εύθα-
λιν τὸν συντριχ της. Τὸν Ἀχιλλέα. Τί θὰ
κάνει στὴν ἐνστατώδικη συμπεριφορά του,
τὰν φτάσει πέρα; Θὰ γυρίσει; Αὐτὸς
προχώρησε μερικὰ δύρματα χωρὶς νὰ στρέ-
ψει τὸ κεφάλι του πίσω, σὰ νὰ ξέχασε τὸ
τελευταῖο ἔλπιδοφόρο ἀντίο. Ἡ Εύθαλια
ἔγοιωσε μιὰν δινάρια στὸ μυαλό της καὶ
κάμψη λέει καὶ τὴν κοβότανε τὰ ὑπατα.
Πήγανε ν' ἀφήσει κραυγή. Ἀλλὰ Θεοῦ
φώτιση ὁ δικτύος της γύρισε τὸ πρόσωπο
καὶ φώναξε: «Πρῶτα ὁ Θεός, γρήγορα θ'
ἀντακμαθοῦμε. Γειά σας». Καὶ σήκωσε ψη-
λλὰ σὰ χέρια γιὰ νὰ δώσει ἔμφαση στὸν
χωρισμό. Ἡ καρδιὰ τῆς Εύθαλιας ἤρθε
τὸν τάπι της. Μποροῦσε τώρα νὰ περιμέ-
νει τὸν ξενητεμένο μὲ ἔλπιδα.

Τώρα πιὰ ὅλα τελείωσαν. Αὐτὸς ποὺ
τοὺς ἔμειψε τὴν καὶ πάρουν τὸ δρόμο τῆς
ἐπιστροφῆς γιὰ τὸ χωριό. Νὰ μαζέψουν,
ἀπὸ τὶς πάνω πλαγιές, προκαταδεῖς καὶ
δέργες ἀπὸκρανιές, γιὰ νὰ τὶς βάλουν στὰ
πλαϊνὰ ἀπὸ τὴν ἔξωπορτα, νὰ ρωτίσουν
μὲ φρεσκοφεριμένο γερὸ τὶς μεριές ποὺ
κάθισαν οἱ ξενητεμένοι στὸ σραπέζι, νὰ
βάλουν μιὰ μπουκιά στὸ στόμα τους, πε-
νηγούν δὲν πεινᾶν, γιὰ τὸ καλὸ καὶ ὕστερα
νὰ κουσιάσουν σὲ μιὰ γωνιὰ δλη τὴν ἥ-
ιτέρα, γωρὶς νὰ σηκώσουν γέρι γιὰ διου-
λειά. Θλιμένοι καὶ ἀμβλητοί. Τὸ ἔθιμο, γιὰ
νᾶγουν ἔλπιδα στὸ καλό.

Σὰν χάθηκαν ἀπὸ τὴ θέα οἱ ξενητεμέ-
νοι, μὲ σκυλιμένο τὸ κεφάλι, ὅλοι, πήραν
τὸ διοδίου τῆς ἐπιστροφῆς γιὰ τὸ χωριό, τὸ
γιωιό ποὺ μὲ τὴ ζωή του ακθώς διατα-
γάζει τὶς ψυχὲς καὶ πλακαίνει τὶς καρδιὲς
δημιουργεῖ τὰ μεγάλα αἰσθήματα.

Δράμα 1978

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΠΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ — ΚΩΝΙΤΣΗΣ Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

‘Υπὸ τοῦ
κ. ΓΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ
Ἐπ. Καθηγητοῦ Παν)μίου Ἀμβούργου
Ἐντ. Ἐπίμ. τοῦ Ε.Μ.Π.

Α ΘΗΝΑ
ΜΑΡΤΙΟΣ — ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1979

(‘Ο συμπαπιώτης μας κ. Βασίλειος Χρήστου ἵκανός ἀκτινολόγος μᾶς παρέδωσε τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτὴν ἔργασίαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γκαραγκούνη, τὴν ὥποια καὶ δημοσιεύσουμε, γιατὶ ἀποτελεῖ ἀξιόλογη συμβολὴ στὴν ὄντων ἀνάπτυξη τῆς ἐπαρχίας μας).

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατόπιν παρακλήσεως τῆς Γ.Π.Π.Α. τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, καὶ τοῦ Νομάρχου ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ κ. Φωτοπούλου Λουκᾶ, μετέσχη τὴν 9ην, 10ην καὶ 13ην Μαρτίου 1979 ἐπὶ τόπου, διὰ τὴν μελέτην τῶν ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΠΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ Κονίτσης τοῦ Ν. Ιωαννίνων.

Συνεκροτήθη ἐπιτροπὴ ἀποστελούμενη ὑπὸ τῶν κάτωθι κ.κ.:

- α) Μπότη Θεοφάνη Προϊσταμένου Γ.Π.Α.Η.
- β) Τσούλη Σωτηρίου Τμ) ρχου δημοσίων ἐπενδύσεων Γ.Π.Α.Η.
- γ) Ζαχαρέα Γεωργίου Πολιτικοῦ Μηχανικοῦ Γ.Π.Α.Η.
- δ) Κήτα Δημητρίου Νομάρχου Ν. Ιωαννίνων
- ε) Μπούρη Όδυσσέως Ἐπόπου Δημοσίου Υγείας
- Ϛ) Ἀναστασίδην Χρήστου Δ) ντοῦ Δωμάτων

μὲ τοπὸ τὴν δυνατότητα ἀξιοποιήσεως τῶν φυσικῶν τοπείων καὶ θεάσιων τῆς περιοχῆς ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

2. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Ἡ Κόνιτσα εὑρίσκεται Β. τῶν Ιωαννίνων εἰς μίαν Ἀπόσταση 60 χλμ. περίπου. Εἰς τὸ Νότιον δικρόνι τῆς πόλεως Κονίτσης καὶ εἰς τὸ χαμηλότερον σημεῖον αὐτῆς ἐξέρχονται ἀπὸ μιὰ διαδρομὴν ἀναλόδο τύπου (ΤΕΜΠΩΝ) χαράδρα. Ἐντὸς αὐτῆς ρέη ὁ ποταμὸς Ἀδως, τῷ ὅποιον τὰ νερά πυργάζουν ἀπὸ τὴν περιοχὴν τοῦ Μετσόβου.

Εἰς τὸ σημεῖον ἐξόδου ἔκ τῶν λαφυτειρῶν καὶ παραπλεύρως τοῦ Κόμβου τῆς Εθν. ὁδοῦ τῆς Κονίτσης ὑπάρχει μιὰ γέφυρα ἱστορικῆς μεγάλης σημασίας. Γέφυρα παλαιᾶς Κονίτσης.

Ἀποτελεῖται δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἀσθετικῶς θιακὰ πεντάλικτα καὶ Φλύσχι.

3. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ

‘Ο ποταμὸς Ἀδως εἶναι γηικός γιὰ τὰ καθηρά νερά του, ὅπως ἐπίσης διὰ τὸ εἶδος τῶν ψαριών τὰ ὅποια ζοῦν εἰς αὐτὸν (πέτροφες).

Ἡ ώς μνω περιοχὴ πρασφέρεται διὰ μίαν Τουριστικὴν ἀξιοποίησιν: γῆτος τῶν θεάσιων, τῆς πέτροφερας καὶ τῶν φυσικῶν τοπίων.

Λόγῳ δὲ τῆς εἰδουσικῆς θέσεως τοῦ Συγκροτηματικοῦ κόμβου μπορεῖ νὰ δημιουργηθῇ μία Τουριστικὴ μονάδα, ἡ ὥποια νὰ ἐκμεταλλεύσῃ καὶ τὰ 3 παραπόνια

προστερήματα, ηντοι:

Τουριστικός κόμβος, περίπατος μὲ τὸ προσυγάκι, ψάρεμα τῆς πέστροφας στὰ καθαρὰ νερά τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐπίσκεψη ὑπαρχηγῆς παιλαῖᾶς Γέφυρας.

Αναλυτικώτερα παιραπλεύρως τῆς γέφυρας δύον διέρχεται: ὁ Ιδυεθνής δρόμος μπορεῖ νὰ καπακευασθῇ γήπεδο πάρκουνγκ, γιὰ δέκα λεωφορεῖα μικρὰ διαγράμματα αὐτοκυνήσου Φίατ τῶν 6 θέσεων μὲ μιὰ γνηζελομηρανή θὰ μεταφέρει περίπου 500 - 80 μέτρα στὴν πρώτη φάση τοὺς παιδιάτες καὶ μαθητὰς στὴν θέση παιράτισσα μὲ κεριδες ψαρέματας.

Εἰδυκὸς χῶρος στριφῆς τοῦ μικροῦ πρωίου καὶ ψαρέματος τῆς πέστροφας εἰς τὴν παράστασα.

4. ΔΑΠΑΝΑΙ

Ἡ διαπάνη δὲν εἶναι πολὺ μεγάλη. Μὲ μὰ συστηματικὴ οἰκονομιστικὴ μελέτη, δύναται νὰ γίνη ἔνος πολὺ ἐνδιαφέρον τουριστικὸς σταθμὸς γιὰ δῆλα τὰ σχολεῖα καὶ τοὺς Τουρίστες. Εξ αἰτίας τοῦ τουριστικοῦ αὐτοῦ σταθμοῦ τόσον τὰ σχολεῖα, δοσον καὶ οἱ ξένοι τουριστες ἐπειδὴ εύρεται: ἐπὶ τῆς Εθν. δίδυσ θὰ σταθμεύσουν γιὰ νὰ ἀπολαύσουν τὸ ὡς δύναται μεγάλη.

Εξ αἰτίας τοῦ ὡς δύναται τουριστικοῦ σταθμοῦ τῆς Κόνιτσας θὰ ἀποκτήσῃ μὰ μεγάλη Τουριστικὴ αίνηση ἀπὸ "Ελληνας καὶ ξένους. Απὸ τὸ εύστρατο τοῦ μικροῦ πρωίου, τοῦ ψαρέματος (πέστροφας) καὶ ἀπὸ τὰ μικρὰ μαγαζιά που θὰ δημιουργήθονται πουλώντας τὰ ἔργα χειροτεχνίας τῆς ΗΠΕΙΡΟΥ καθὼς καὶ (τουρινίρ), ἐπίσης τὰ ξεναδοχεῖα καὶ τὰ έπαναστόρια θὰ συγκεντρώσουν ἔνα σεριαλέ εύσόδημα.

Σὺν τοῖς δύναται θὰ ἔχουν μόνιμη ἀπασχόληση ἐπικειρόδη περίπου τὰ 300 δύνατα. Επίσης ἀπὸ τὰ ΙΩΑΝΝΙΝΑ οἱ φοιτηταὶ θὰ εὑρούν μιὰ διάρκεια παποθείσια γιὰ ψυχαγωγία. Κατ' αὐτὸν τὸν πρόπτο δημιουργεῖται: ἔνα αύτοκινο συγκεντρωτικό ζωῆς γιὰ τὴν Κόνιτσα.

Παρόμοια παραδείγματα ὑπάρχουν σὲ ἐξωπερικὸ ἀλλὰ χωρὶς ψάρεμα.

Μὲ εύστρατηματα εύστρατηρίων ὑπὲρ τοῦ Δήμου.

ΕΤΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (+ = αὔξηση, — = μείωση)		
1951	13.915	
1961	14.405	+ 3,5 %
1971	10.037	— 30 %

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Διὰ τὴν ἀξιοποίησην τοῦ ποταμοῦ, φιλόλαγγι, ψάρεμα καὶ τὴν παιλιὰ Γέφυρα, νότιως τῆς πόλεως Κονίτσης, προτείνομεν ὅπως γίνουν αἱ κάτωθι ἐργασίαι:

- 1: Τοπογραφικὸ 1:5000 κλίμακι τῆς εύρυτέρας περιοχῆς.
- 2: Γεωλογικὴ χαρτογράφησις τῶν πετρωμάτων, ισκληρά, μαλακά, σιθρά. (καταλογήσεως κλπ.) (Τίσαι: Σκαθείτης Τεχνικῆς Γεωλογίας).
- 3: Οἰκονομιστικὴ Μελέτη διὰ τὴν αιωνικασθή σήρισηγγοις τῆς γηματήραγγος μὲ ταράτσα ψαρέματος ὡς χώρου πάρκουνγκ, ἐμπροσθεν τῆς εύσόδου τῆς σήραγγος.

Τέλος εἶναι: ἔργον μικρᾶς διαπάνης μὲ μεγάλα εύστρατηματα καὶ παχείας κατασκευῆς.

Τὰ μὲν ἀποτελέσματα μπορεῖ νὰ τὰ ἐκταμήσῃ γιὰ τὴν ΚΟΝΙΤΣΑ τὸ ὑπηρεσία περιφερειακῆς διοικητύς.

Ἐκφράζω δλοθέριως τὰς εύχαριστειάς μου πρὸς δῆλη τῆς ἐπιπροπῆς γιὰ τὴν πολύτιμη συνεργασία που εἶχα μαζί τους καὶ διατίθεται τὸν Νομάρχη Τιθωνίου κ. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟ ΛΟΥΚΑ γιὰ τὴν ἀμέριστην συμπαράστασή του.

‘Η Φούρκα κινδυνεύει από κατολισθήσεις

(Συνέχεια από τὸ προηγούμενο)

3. Συμπεράσματα — Προτάσεις.

Τὰ πορίσματα από τὴν ἀνωτέρω γεωτεχνικὴ ἀναγνώριση ἔχουν ώς ἔξῆς:

1. Οἰκισμὸς ἐκτείνεται σὲ πρανὲς μὲ μέτρια κλίση καὶ μέσο ὑψόμετρο 1350 μ., ἔχει δὲ θεμελιωθεῖ στοὺς σχηματισμοὺς τοῦ φλύσχη ποὺ συνίστανται ἀπὸ ψαμμιτικοὺς πάγκους σὲ ἐναλλαγὲς μὲ λεπτὰ στρώματα ἀργιλικῶν σχιστολίθων. Ἡ λιθολογικὴ αὐτὴ σύσταση τοῦ ὑποθάρου σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴ δράση τῶν διαβρωτικῶν - ἀποσαθρωτικῶν παραγόντων ἔχουν εύνοήσει τὴ δημιουργία μανδύα ἀποσαθρώσεως σημαντικοῦ κατὰ θέσεις πάχους.

2. Στὸ εύρυτερο χώρο τοῦ οἰκισμοῦ ἔχουν ἀπὸ παλαιότερα ἐκδηλωθεῖ κατολισθητικὰ φαινόμενα, τὰ ὅποια εύρισκονται σὲ ἔξελιξη. Συγκεκριμένα Δ.ΒΔ τοῦ κέντρου τοῦ χωριοῦ καὶ σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ τὶς οἰκίες ἐντοπίζεται ἐνεργὸς κατολισθητικὴ σημαντικῶν διαστάσεων, ποὺ ἔχει ἐνεργοποιήσει καὶ τοὺς σχηματισμοὺς τοῦ ὑποθάρου. Οἱ δυσμενεῖς γεωλογικὲς γεωομορφολογικὲς καὶ κλιματολογικὲς συνθῆκες εύνοοῦν τὴν περαιτέρω ἀναμόχλευση τῶν μαζῶν καὶ ικίνηση αὐτῶν πρὸς τὰ κατάντη. Στὴν περίπτωση αὐτὴ διαγράφεται κίνδυνος γιὰ τὸ συνοικισμὸ ποὺ ἐκτείνεται σὲ μικρὴ σχετικὰ ἀπόσταση ἀπὸ τὸν πόδα τῆς κατολισθήσεως.

Ἐπίσης στὸ ΝΔ ἄκρο τοῦ οἰκισμοῦ ἔχουν ἐκδηλωθεῖ ἀνάλογα ἀλλὰ σὲ μικρότερη ἐκταση φαινόμενα, ποὺ διευκολύνονται πλὴν τῶν ἀλλων καὶ ἀπὸ τὴ διαβρωτικὴ δράση τοῦ ρέμματος ποὺ διέρχεται πλησίον.

Ἐντὸς τοῦ οἰκοδομικοῦ χώρου ὑπάρχουν σοθαρὲς ἐνδείξεις γιὰ ἐρπυστικὴ κίνηση

‘Η «ΚΩΝΙΤΣΑ»

γιὰ νὰ ἐπιβιώσει σὰν περιοδικὸ τῆς ἐπαρχίας μᾶς χρειάζεται τὴ συνδρομὴ τῶν ἀναγνωστῶν της, ἀλλὰ καὶ τὶς οἰκονομικὲς ἐνισχύσεις τῶν φίλων της.

τοῦ μανδύα ἀποσαθρώσεως τοῦ φλύσχη.

3. Οἰκισμὸς παρουσιάζει πυκνὴ δόμηση ἀπὸ οἰκίες στὴν πλειονότητα παλαιὲς καὶ πλημμελῶς θεμελιωμένες κατὰ κανόνα στὸν μανδύα ἀποσαθρώσεως τοῦ φλύσχη.

Παρατηρήθηκαν ρωγμὲς σὲ πολλὲς οἰκίες ἡ διεύρυνση τῶν ὅποιων ἀναμένεται προδευτικά.

Μὲ βάση τὶς ἀνωτέρω παρατηρήσεις οἱ γεωτεχνικὲς συνθῆκες θεμελιώσεως τοῦ οἰκισμοῦ δὲν κρίνονται ίκανοποιητικὲς, πλὴν δόμως εἰναι δυνατὸν νὰ βελτιωθοῦν ἐὰν ληφθοῦν διάφορα μέτρα προστασίας ώς κάτωθι:

1. Κρίνεται ἀπαραίτητη καὶ μὲ ἅμεση προτεραιότητα ἡ ἀνάσχεση τῶν κατολισθητικῶν κινήσεων στὸ δυτικὸ τμῆμα τοῦ οἰκισμοῦ. Τοῦτο εἰναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθεῖ μὲ τὴν πυκνὴ δεινδροφύτευση μὲ κατάλληλα δένδρα τῆς εύρυτερης περιοχῆς τῆς κατολισθήσεως. Μέχρις ὅτου τὸ μέτρο αὐτὸ ἀποδώσει θετικὰ ἀποτελέσματα προτείνεται ἡ παρακολούθηση τοῦ φαινομένου ἴδιαίτερα κατὰ τὴν περίοδο τῶν μεγάλων βροχοπτώσεων καὶ χιονοπτώσεων, καὶ ἡ σύσταση στοὺς κατοίκους νὰ ἀποφύγουν τὴ δόμηση νέων οἰκιῶν στὸ τμῆμα ποὺ ἐντοπίζεται στὸν πόδα τῆς κατολισθήσεως.

Ανάλογα μέτρα θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν καὶ στὸ ΝΑ ἄκρο τοῦ οἰκισμοῦ.

2. Ἐπίσης ἡ φυτοκάλυψη εἰναι χρήσιμη καὶ στὰ ἄλλα τμήματα γύρω ἀπὸ τὸν οἰκισμὸ καὶ ἐντὸς αὐτοῦ, ἔτσι ὥστε νὰ ἐμποδίζεται ἡ αὔξημένη κατείσδυση τοῦ νεροῦ, συγκρατεῖται τὸ ἔδαφος ἀπὸ πιθανὲς θραύσεις καὶ ἐλέγχονται οἱ ἐρπυστικὲς κινήσεις τοῦ μανδύα ἀποσαθρώσεως.

3. Ἀπαραίτητη ἐπίσης θεωρεῖται ἡ συλλογὴ καὶ παροχέτευση ἐκτὸς οἰκοδομικοῦ χώρου τῶν ἐπιφανειακῶν καὶ πηγαίων νερῶν μὲ στεγανοὺς ὑδραύλακες.

4. Σκόπιμη εἰναι ἡ ἀνάσχεση τῆς διαβρωτικῆς δράσεως τοῦ μικροῦ ρέμματος ποὺ διατρέχει τὸν οἰκισμὸ στὸ νότιο τμῆμα αὐτοῦ, μὲ τὴν κατασκευὴ μικρῶν δασοτεχνικῶν φραγμάτων.

5. Τέλος τυχὸν νέες οἰκίες ποὺ θὰ κα-

Προσκλητήριο

Στὰ σημερινὰ κουρασμένα παληκάρια, τὰ κάποτε παιδιά καὶ τούπα, ποὺ σημίγιαν μόνο στὸ σκολειὸν καὶ τὶς γιορτὲς ποὺ ἔβοσκαν μαζὶ τὰ μανάρια. Σ' ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ μάνα Σελτσιώτισσα, Φυτοκύτσα ἢ ἄλλη ποὺ παντρεύτηκε Σελτσιώτη ἢ Φυτοκύτη καὶ βύζαντιν θηλὲς τέτοιων μαστῶν. Σ' ὅσους ξέρουν ἀπὸ σκλένιτζα, ἀπὸ μοῦκο, ἀπὸ κρυφτό, ἀπὸ σκαμνάκια, ἀπὸ γικαμήλα, ἀπὸ λουμάδα, ἀπὸ κουνιαριά, ἀπὸ σκλαβάκια κι ἀκόμα ἀπὸ σκανταλιές, ἀπὸ τζίβια, ἀπὸ τσιόνια, ἀπὸ νιτρεσγκούνια, ἀπὸ φάσες καὶ πέρδικες καὶ κοτσίφια.

Σ' ὅσους δὲν ἄφηναν καρπὸν γιὰ καρπὸν καὶ φροῦτο γιὰ φροῦτο νὰ ὠριμάσει: κεράσια, βύσινα, μῆλα, γικόρτσα, σούρβια, σπαφύλια, κάχτες, μύγδαλα, λεφτόκαρα ἢ φλόπρασα, κροιμυδόφ'λα, φραγκόμ'λα, καστραβέτσια. Σ' ὅποιους ἥπιαν νερὸν ἀπὸ ρούγικο, ἀπὸ Σκλήνα, ἀπὸ βρωμονέρι, ἀπὸ συμπήγαδο, ἀπὸ πλάτιανο, ἀπὸ σκέπιτο, ἀπὸ τὸ Μάρως

τὸ πηγάδ', ἀπὸ Ρόγγια, ἀπὸ Αηλιά, ἀπὸ Καρούπια, ἀπὸ λειβάδια, ἀπὸ βουνό, ἀπὸ Γιωργάνο ἢ ἀπὸ πηγαδούλια: παπαχριστέϊκο, Ζουκέϊκο, προφυρέϊκο, παλιοχέργινας κλπ. Σ' ἐκείνους πού, ποτοὶ πιτσιρίκοι, συρνάμιενοι ἀπὸ τὸ χέρι τ' τοῦ μπάμπως, μετάλαβαν μοσχοβολιὰ στὸν Αηνικόλα, στὸν Αηδημήτρη ἢ στὰ ξωκλήσια: τὴν Αγιαπαρασκευή, τὸν Αηχαράλαμπο, τὴν Αητριάδα, τὸν Αηθανάση, τὸν Αηγιώργη, πὸν Αηλιὰ κι ἀκόμα ἔβαλαν ἀπ' ἕνα κατοκιαράκι στὰ τόσα πολλὰ εἰκονίσματα τῆς Οξᾶς καὶ τῆς Θεοτόκου. Σ' ὅσους ἔμαθαν τ' ἀλφάβητο, νὰ συλλαβίζουν, στὸ παλιό, στ' ἀμελικὸν καὶ στὸ νέο σκολειό (τὸ σημερινὸν ἐρείπιο κι αὐτὸν κι ἀπόλυτα νεκρὸν) κι ἔκαναν τιμωρία πὸν κουτσό, σὰν πελαιργοί, ἢ γονατιστοὶ πάνω σὲ καλγκαράκια καὶ μέτρησαν τὶς ξυλιές στὰ χέρια τους ἀπὸ βέργα λυγερή, κομμένη ἀπὸ τὶς ίπιες τοῦ λάκκου κατὰ παραγγελία τοῦ δαισκάλου. Σ' ὅ-

τασκευασθοῦν θὰ πρέπει νὰ θεμελιώνονται σωστὰ σὲ ύγιες ύπόθαυρο μακριὰ ἀπὸ ἀπότομα πρανῆ ἢ ζῶνες μὲ πηγαῖα ὕδατα καὶ σύμφωνα μὲ τοὺς σύγχρονους κανόνες δομήσεως. Ἐπίσης ἡ καταλληλότητα ἢ μὴ ὠρισμένων οἰκιῶν ποὺ παρουσιάζουν ρωγμὲς θὰ πρέπει νὰ ἔξετασθεῖ ἀπὸ εἰδικὸ μηχανικό.

Ἡ λήψη τῶν ἀνωτέρω μέτρων γιὰ τὴν θελτίωση τῶν γεωτεχνικῶν συνθηκῶν θεμελιώσεως τοῦ οὐκισμοῦ θεωρεῖται ἀπαραίτητη. Σὲ ἐνόμπια περίπτωση θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθεῖ τὸ θέμα τῆς μεταφορᾶς αὐτοῦ σὲ ἄλλη γεωλογικῶς σταθερή περιοχή, ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν ἀπὸ γεωλογικῆς πλευρᾶς νὰ ἀναζητηθεῖ στὰ στενά ὄρια τῆς περιοχῆς τῆς Κοινότητας.

Αθῆναι, Ιανουάριος 1980

Ο Συντάξας Γεωλόγος
Γ. ΚΟΥΚΗΣ

Στὴν δρύση γιὰ νερό.



Γιά τήν οίκιστική μας παράδοση

1.1. Τὰ τελευταῖα χρόνια, ἐμφανίζεται διεθνῶς ἡ τάση τῆς «διάσωσης» ἢ «προστασίας» τῆς παράδοσης. Συνεχῶς ἀναφέρονται ἔννοιες ὅπως «ἀναβίωση», «προστασία», «ἀναπαλαίωση», «παραδοσιακοὶ οἰκισμοί», «ἀρχιτεκτονικὴ κληρονομιά», κλπ.

Τὸ περιεχόμενο τῶν παραπάνω ἔννοιῶν διαφέρει ἀνάλογα μὲ τὸν φορέα ποὺ τὶς χρησιμοποιεῖ καὶ τὸ σκοπὸν ποὺ ἔπιδιώκει. Θὰ προσπαθήσουμε σύντομα, νὰ ξεκαθαρίσουμε τί ἔννοοῦμε παράδοση καὶ μάλιστα

σους μοιράσιτηκαν τὸ παιδικό τους γαῖμα μὲ τὶς πηδηχτὲς οιρατιὲς τῶν ψύλλων ποὺ ὁργίαζαν ιστὰ δχυρά τους, μέσα αὐτὸ σάϊσμα. Σ' δσους τους τράνταξε τ' ὁργιὸ καὶ τους ξειτίναξε ἡ θέρμη καὶ φίλησαν νιτρουμπλίνες πεσμένες ἀπὸ τραπέζι φαγητοῦ γιατὶ τους ἔλλειψε κάποτε καὶ ἡ μπομπότα.

Σ' δσους εἶπαν τὸ ψωμὶ ψωμάκι ἡ τὸ γλύκαναν μὲ τσίτσαλα - τσίτσαλα ἐλιὰ ἡ τυρὶ κι αὐτὸ μπάτζιο κι ὅχι ἀπ' τὸ καλό.

Σ' δσους πού, πιτσιρίκοι πεπροβόλησαν, ἀπ' τ' ἀλώνι τῆς Ρήνα Γόρως, τὸν τσίγκο τὸν προφυρέϊκο γιὰ χάρη τοῦ δαισκάλου τοῦ Κοστκινᾶ καὶ σὰν τους χούγιαζαν ἀπὸ κεῖ, γύριζαν τὸ πεπροβολητό τους πάνω σπὸς πλάκες τῆς Δ' μήτρινας τ' Γαλάν'. Σ' αὐτοὺς ποὺ καρκάλωναν τὴν καμπάνα κι ἔκαμναν τὸ Σπῦρο Ζάρο ν' ἀφρίζει ἀπὸ γινάπ' καὶ τὸν πάπο Κόλα νὰ περδικλώνεται μὲ τὰ κιτρομπόριπαλά του. Σ' ἔκείνους ποὺ πρωτόπαιξαν τὴ μπάλα στὴν πλατέα μὲ τὰ 4 θεώρατα λευκάδια καὶ κυνηγήθηκαν ἄγρια ἀπὸ τὴ λεβεντόριπαλω τὴ Ν' κόλινα τ' Μπαντάσ' γιατὶ δὲν τῆς ἄφην πλάκα γιὰ πλάκα στὴ σκεπή της. Σ' ἔκείνους ποὺ δλα τοῦτα κι οἱ τοπωνυμίες κι ἡ σελτσιώτικη τοπολαλιὰ ξυπνᾶνε ξεθωριασμένα βιώματα, ἀναπινήσεις κακὲς καὶ καλὲς καὶ νοσταλγίες.

Σ' αὐτοὺς ἀπευθυνόμα-

στὸν οίκιστικὸ τομέα, τί ἔννοοῦμε προστασία, ποιά εἶναι τὰ αἴτια ποὺ κάνουν αὐτὴν τὴν προστασία ἐπείγουσα ἀναγκαιότητα, πῶς θὰ πετύχουμε τὸ σκοπὸν αὐτὸ καὶ ποιὸς εἶναι ὁ δικός μας ρόλος σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια.

1.2. ΠΑΡΑΔΟΣΗ εἶναι ἡ ιστορία μας, τὰ γεγονότα, τὰ δημιουργήματα τοῦ λαοῦ μας. Εἶναι οἱ πολιτιστικὲς ἀξίες ποὺ δημιούργησαν καὶ δημιουργοῦν τὸ λαϊκό μας πολιτισμό. Στὸν οίκιστικὸ τομέα, στὸν

στε ποὺ πόνεσαν πὸν τόπο τους καὶ σποὺς δικούς τους καὶ στοὺς φίλους τους καί, πρὸ παντός, στοὺς νέους ποὺ δὲν ἔζησαν μὲν τὰ παραπάνω, ἀκουσαν δὲ σὰν παραμύθια καὶ θρύλους ἀπὸ γιαγιὰ καὶ παπποὺ καὶ σὰν ζωντανὲς διηγήσεις ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους. Νά, λοιπὸν ἡ εὔκαιρία νὰ δοῦν καὶ νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ ἐπιβεβαιώσουν πὰ δσα ἀκουσαν κι ἀκοῦνε γιὰ τὸ χωριό τους.

“Οσοι πιστοί, προσέλθετε. Ξεκινῆστε ἀπ' ὅποιοδήποτε μέρος τῶν 4 οιημείων βρίσκεστε, μὲ ὅποιοδήποτε μέσο προτιμᾶτε καὶ... ραντεβοῦ πρωΐ τῆς 20 Ιουλίου στὸν Αηλιὰ τῆς Οξυᾶς. “Ολοι οἱ δρόμοι τὴ μέρα ἔκεινη ὁδηγοῦν ἔκει, ὅπου ἀνεβαίνουν τ' αὐτοκίνητα, μέσα στὸ δάσος, σὲ πρασινάδες, γύρω ἀπὸ τὴν κρουαταλένια βρύση, ποὺ τύφλα νάχει ἡ κατάψυξη τοῦ φυγείου μας. Γυρίζουν ὁβελίες, ψητὰ καὶ κοκορέτσια, ἔνα γύρω ἔκει καὶ μοσχοβολάει ὁ τόπος ἀπὸ μιὰν ἀλιώτικη εύωδιὰ κνίσιας συγκερασμένης μὲ τὶς πολυσήμαντες δομὲς τοῦ δάσους.

Ἐμπρὸς λοιπὸν μὲ ἀπομικά, οίκογενναιακὰ ἡ ὁμιδικὰ μέσα, κλεῖστε τὸ ραντεβού σας οιδὸν Αηλιὰ τῆς Οξυᾶς.

Καλὴν ἀντάμιωση κι ἔκει τὰ ξαναλέμε.

‘Αθήνα, 8-6-80.

Π.Α.Κ.

όποιο ίδιαίτερα άναφερόμαστε, θεωροῦμε ότι περιλαμβάνονται.

— Τὰ μεμονωμένα μνημεῖα ἢ σύνολο ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων.

— Οἱ παραδοσιακοὶ οἰκισμοί, οἱ οἰκισμοὶ ποὺ ἔξακολουθοῦν ἀκόμη καὶ σήμερα νὰ κατοικοῦνται, δημιουργήματα κυρίως τῆς νεώτερης ιστορίας μας.

— Τὰ ιστορικὰ κέντρα τῶν ἀστικῶν περιοχῶν.

— Τόποι στοὺς ὅποιους συνέθησαν σημαντικὰ ιστορικὰ γεγονότα.

1.3. Τί ἐννοοῦμε προστασία - διάσωση τῆς παράδοσης.

‘Η ἀντίληψη τῆς ἔννοιας τῆς προστασίας τῆς παράδοσης, ἐκδηλώνεται μὲ ἐντελῶς διαφορετικὰ χαρακτηριστικὰ ἀνάλογα μὲ τὸ ιδεολογικὸ ὑπόθαυρο τοῦ φορέα τῆς.

1.3.1. ‘Η μιὰ ἀντίληψη χρησιμοποιεῖ τὴν προστασία τῆς παράδοσης γιὰ δφέλη ἀτομικὰ ἢ μιᾶς δρισμένης κατηγορίας τοῦ πληθυσμοῦ. Θεωρεῖ τὴν παράδοση:

— εἴτε μουσειακὸ ἀντικείμενο, ἀντικείμενο ἔρευνας μόνο τῶν εἰδῶν, ξεκομμένο ἀπὸ τὸ λαό,

— εἴτε ὀραῖο θέαμα,

— εἴτε ἄμπορευμα, τουριστικὸ φολκλόρ, ἢ μόδα,

— εἴτε ἀντικείμενο ἐνίσχυσης καὶ ἀναπαραγγῆς μιᾶς σωβινιστικῆς ιδεολογίας.

1.3.2. ‘Εμεῖς, ὅπως κι ὁλόκληρος ὁ προοδευτικὸς κόσμος θεωροῦμε τὴν προστασία τῆς οἰκιστικῆς παράδοσης σὰν μιὰ δυναμικὴ κι ὄχι μουσειακὴ πράξη. Σὰν μιὰ σειρὰ διαδικασιῶν ποὺ διατηρεῖ ζωντανὰ στὴ μνήμη ὁλόκληρου τοῦ λαοῦ, τὰ στοιχεῖα τῆς παράδοσης ὄχι σὰν διακοσμητικὰ ἀντικείμενα, ἀλλὰ σὰν πηγὲς ἐμπνευσῆς καὶ πληροφόρησης, ἀπαραίτητες γιὰ τὴν πολιτιστικὴ του πορεία καὶ πρόοδο. Θεωροῦμε τὴν προστασία τῆς παράδοσης ἀπαραίτητη γιὰ τὴν αὐτογνωσία μας, γιὰ τὴν τόνωση τῆς ιστορικῆς μας μνήμης. ‘Απαραίτητη γιὰ τὴν ἀνάπλαση τοῦ λαϊκοῦ μας πολιτισμοῦ, μὲ στόχο τὴν καλύτερη ποιότητα ζωῆς τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

2.1. ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ.

‘Η οἰκιστικὴ παράδοση στὸν τόπο μας καταστρέφεται γρήγορα καὶ ὀλοκληρωτικά. Γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἀντιμετωπίσου-

με τὸ πρόβλημα πρέπει νὰ ἐντοπίσουμε τὰ αἴτια ποὺ προκαλοῦν αὐτὴ τὴν καταστροφή.

Αὐτὰ ενīαι συγκεκριμένα οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ αἴτια ποὺ προέρχονται ἀπὸ μιὰ ὄρισμένη πολιτική. Ἐπιγραμματικὰ σχεδὸν μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς τὰ αἴτια καταστροφῆς εἶναι τὰ παρακάτω:

2.1. ‘Η ἔλλειψη ἀπὸ μέρους τοῦ κράτους μιᾶς ισάμερης περιφερειακῆς ἀνάπτυξης. Αὔτὸ ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα τὴν ἐγκατάλειψη καὶ ὑποθάμμιση οἰκονομικά, κοινωνικά καὶ πολιτιστικά τῆς ύπαιθρου καὶ τὴ μετανάστευση ἐσωτερική καὶ ἔξωτερική.

2.2. ‘Ο γιγαντιασμὸς τῆς πρωτεύουσας καὶ ἡ ἀναρχη ἀνάπτυξη τῶν ἀστικῶν κέντρων μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ύποθάμμιση τῆς ζωῆς τῶν κατοίκων σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, τὴν ύποθάμμιση τῆς «ποιότητας ζωῆς». “Ας σημειώσουμε ότι αὐτὰ εἶναι καὶ τὰ μοντέλλα ποὺ προσφέρονται γιὰ μίμηση.

2.3. ‘Η ἔλλειψη ρυθμιστικῶν καὶ χωροταξικῶν σχεδίων.

2.4. ‘Η ικερδοσκοπία, ἡ ύπερεκμετάλλευση, ἡ ἐμπορευματοποίηση τῆς κατοικίας, ἡ λογικὴ τοῦ ιδιωτικοῦ κέρδους, ὁ προσανατολισμὸς τῆς οἰκονομίας ικαρχα πρὸς τὴν τουριστικὴ ἀνάπτυξη. ‘Η οἰκοδομὴ σὰν μόνη ἐπενδυτικὴ δυνατότητα τοῦ μικροῦ κεφάλαιου.

2.5. ‘Η ἔλλειψη παιδείας καὶ ἐνημέρωσης. ‘Η νεοελληνική μας ιστορία ἀγνοεῖται καὶ παραχαράζεται. Κυριαρχεῖ ἐντονη, στείρα προγονολατρεία ποὺ σταματᾷ στὴν ἀρχαιότητα.

2.6. Τὰ ξένα μοντέλλα, οἱ ξένοι τρόποι ζωῆς, ὁ μιμητισμὸς τῶν μικροαστικῶν πρότυπων, ὁ φολικλορισμός.

2.7. ‘Η Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση δὲν ἔχει ἀρμοδιότητες καὶ οἰκονομικὲς δυνατότητες γιὰ νὰ συμμετέχει στὴ διαδικασία τῆς προστασίας.

2.8. Τὰ προγράμματα τῶν δημόσιων φορέων ἀγνοοῦν τὴν προστασία τῆς οἰκιστικῆς παράδοσης καὶ ὅπου ἐπεμβαίνουν, ἐπεμβαίνουν ἀρνητικά.

2.8.1. ‘Αξιοποιοῦνται τουριστικὰ παραδοσιακοὶ οἰκισμοὶ καὶ τόποι ἔτσι ὥστε τελικὰ νὰ καταστρέφονται.

2.8.2. ‘Εφαρμόζονται ρυμοτομικὰ σχέδια ποὺ καταστρέφουν τὸν παλιὸ ίστο τοῦ οἰκισμοῦ ἢ τῆς πόλης.

2.8.3. Τὰ δημόσια κτίρια, κοινωνικά γραφεῖα, σχολεῖα, νοσοκομεῖα, μουσεῖα κλπ. χτίζονται χωρὶς νὰ λαμβάνουν ύπόψη τὸ χαρακτήρα τοῦ οἰκισμοῦ. Πολλὲς φορὲς παραδοσιακὰ κτίσματα θὰ μποροῦσαν νὰ χρησιμοποιηθοῦν γι' αὐτὲς τὶς λειτουργίες.

2.9.4. Τέλος, τὰ θεαμικὰ καὶ διοικητικὰ μέτρα ποὺ κατὰ καιρούς ἐφαρμόζονται ἡ ἔξαγγέλλονται γιὰ τὴν προστασία τῆς οἰκιστικῆς παράδοσης, ἐμφανίζονται τελείως ἀνεπαρκῆ, συγκρουόμενα, ἀποσπασματικά, μὲ κύρια χαρακτηριστικὰ τὴν «ἀστυνόμευση» καὶ τὴν «ἀντίφαση».

Παράγωγο δλων αὐτῶν εἶναι νὰ προκαλεῖται σύγχυση καὶ ἀποπροσανατολισμὸς στὸν κόσμο γιὰ τὸ νόημα καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς προστασίας τῆς οἰκιστικῆς παράδοσης μὲ ἀρνητικὸ ἀποτέλεσμα: τὴν ἀντίδραση καὶ ἀγωνάκτηση.

3. ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΤΥΧΟΥΜΕ ΤΗ ΔΙΑΣΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.

Οἱ προσπάθειες ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ τὴν πραγμάτωση αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ στρέφονται κακὸν ἀρχὴν στὴν ἀπάλειψη τῶν αἰτίων καταστροφῆς τῆς οἰκιστικῆς μας παράδοσης ποὺ ἀναφέραμε προηγούμενα. Οἱ ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιὰ αὐτὸ εἶναι:

3.1. Νὰ γίνουν χωροταξικὰ καὶ ρυθμιστικὰ σχέδια μὲ κριτήριο τὴν ίσόμερη περιφερειακὴ ἀνάπτυξη καὶ τὴ διατήρηση καὶ διάσωση τῆς οἰκιστικῆς παράδοσης καὶ τοῦ περιβάλλοντος. Μὲ σκοπὸ τὴν ἔξαλειψη τῆς μετανάστευσης καὶ τῆς ἀστυφυλίας. Τὴν ἀνάπτυξη δλων τῶν οἰκονομικῶν πόρων. Τὴ δημιουργία κατάλληλων κοινωνικῶν καὶ πολιτιστικῶν συνθηκῶν γιὰ τὴ θελτίωση τῆς ποιότητας τῆς ζωῆς.

3.2. Παιδεία - ἐνημέρωση. Νὰ μπορεῖ δλαδὲς μὲ τὴ σωστὴ διαπαιδαγώγηση καὶ ἐνημέρωση νὰ συνειδητοποιήσει τὸ πρόβλημα στὴ βάση του καὶ νὰ συμμετέχει στὴ λήψη τῶν ἀποφάσεων ποὺ τὸν ἀφοροῦν.

3.3. Νὰ καταπολεμηθεῖ ἡ ιδεολογία τῆς κερδοσκοπίας, τοῦ ιδιωτικοῦ κέρδους, τοῦ ἐμπόριου τῶν πολιτιστικῶν μας ἀξιῶν.

3.4. Νὰ ἀναδιαρθρωθοῦν οἱ ύπαρχοντες μηχανισμοὶ ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν οἰκιστικὴ προστασία. Νὰ ξεκαθαριστοῦν τὰ

Γεγονότα καὶ Σχόλια

ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΒΑΣΙΛΩΝ

Πλησιάζει ἡ θερινὴ περίοδος καὶ ὅσοι Ἡπειρῶτες ἔχουν ἀνάγκη ιαματικῆς λουτροθεραπείας θὰ μεταβοῦν στὰ λουτρὰ τῆς Κόνιτσας, τὰ ὅποια ἀπὸ ἀποψη ἐγκαταστάσεων καὶ διαμονῆς βρίσκονται σὲ ἀπερίγραπτα χάλια.

Σπὶς διαμρτυρίες ποὺ θὰ ἀκουσθοῦν θὰ σπεύσουν μερικοὶ ἀρμόδιοι ἢ μισθαρ-

κριτήρια, ὁ ρόλος, οἱ ἀρμοδιότητες τοῦ καθενός. Νὰ ἔξασφαλισθοῦν μηχανισμοὶ ἔτσι ὥστε ἡ προστασία τοῦ οἰκιστικοῦ χώρου νὰ ἐφαρμόζεται χωρὶς νὰ ταλαιπωρεῖται ὁ ἀπλὸς πολίτης καὶ χωρὶς νὰ αἰσθάνεται ὅτι ἐμπαίζεται καὶ ἀδικεῖται.

4. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ.

‘Ο ρόλος μας σὰν ἐπιτροπὴ εἶναι νὰ λειτουργοῦμε:

4.1. ‘Ως δμάδα πληροφόρησης τῆς κοινῆς γνώμης καὶ εἰδικότερα τοῦ τεχνικοῦ κ.δ.σ.μ.ου, στὰ θέματα τῆς προστασίας τῆς οἰκιστικῆς παράδοσης. Αὔτὸ γίνεται μὲ δημοσιεύσεις στὸν τύπο, τὸ ἐνημερωτικὸ δελτίο, μὲ συζητήσεις, διαλέξεις κλπ.

4.2. ‘Ως δμάδα πίεσης πρὸς τοὺς κρατικοὺς φορεῖς. Μὲ τὴν ύποθολὴ προτάσεων καὶ κινητοποιήσεις: γιὰ τὴ σωστὴ ἀντιμετώπιση τῶν θεμάτων καὶ γιὰ τὴ ματαίωση μιᾶς λανθασμένης ἀπόφασης.

4.3. ‘Ως δμάδα συντονιστικὴ ὄλλων παρόμοιων προσπαθειῶν.

4.4. ‘Ως δμάδα ἔρευνας μὲ θέματα ποὺ ἐπεξεργάζονται ἀντίστοιχες δμάδες ἔργασίας.

Μιὰ καὶ δλα τὰ παραπάνω ἀναφέρθηκαν τόσο συνοπτικὰ σᾶς ἀνακοινώνουμε δτὶ προχωροῦμε ἡδη στὴ διοργάνωση σεμινάριου, ποὺ θὰ γίνει στὴν Ἀθήνα, μὲ θέμα: «‘Η προστασία τῆς οἰκιστικῆς μας παράδοσης σήμερα». Σ' αὐτὸ θὰ προσπαθήσουμε νὰ μελετήσουμε ἀναλυτικότερα τὰ παραπάνω προβλήματα πιστεύοντας δτὶ θοηθάμε στὸ καυτὸ καὶ ἐπειγον πρόβλημα τῆς προστασίας τῆς οἰκιστικῆς μας παράδοσης.

μόδιοι, νὰ διαβεβαιώσουν ότι λαμβάνονται όλα τὰ μέτρα γιὰ τὴ βελτίωση τῶν συνθηκῶν καὶ ἄλλα παρόμοια, ὅπως ἀκριβῶς συνέβη καὶ πέρυσι.

Τὸ ὅπι δὲν ὑπάρχει κινητὰ διάθεση βελτιώσεως συνάγεται καὶ ἀπὸ τὴ στάση τοῦ ΕΟΤ. Παραχώρησε τὰ λουτρὰ Ἀμαράντου στὴν Κοινότητα καὶ τῆς παρήγγειλαν νὰ κάνει αὐτὴ τὶς βελτιώσεις ποὺ χρειάζονται. Τί νὰ σοῦ κάνει μιὰ κοινότητα φτωχικὴ καὶ ἐρημωμένη; Γιατὶ ὁ ΕΟΤ μὲ τὰ περάστια κεφάλα καὶ ἔσοδα, μὲ τὸν ἀνάλογο τεχνικὸ μηχανισμὸ δὲν ἀναλαμβάνει τὴν ἀξιοποίησή τους, ὅπως ἔκανε καὶ σὲ ἄλλες ἀνάλογες περιπτώσεις στὴν Πελοπόννησο;

Τὰ ἴδια παρατηροῦμε καὶ γιὰ τὰ λουτρὰ Καθασίλων.

Καὶ ὅμως οἱ δυὸς αὐτὲς ἵαματικὲς πηγὲς θὰ μποροῦσαν νὰ ἀποτελέσουν δυὸς γερὰ οἰκονομικὰ σπηρίγματα πάρα πὸ καλοκαίρι γιὰ τὴν Κόνιτσα. Ποῦ εἶναι λοιπὸν τὸ ἐνδιαφέρο γιὰ τὶς ἀκριτικὲς περιοχὲς ποὺ μερικὲς φορὲς διατυπώνει;

('Απὸ τὴν «Πανηπειρωτικὴ» 'Ιουνίου)

Ο ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ

Καθημερινὰ φτάνουν στὰ γραφεῖα μας τὰ S.O.S. ἀπὸ τὰ χωριά μας γιὰ τὸν κίνδυνο τοῦ μελιταίου πυρετοῦ. Ἡ ἀρρώστεια αὐτὴ χρόνια ὀλόκληρα ἔρπει καὶ μαστίζει τὴν Ἐπαρχία μας. Τὰ κρούσματα εἶναι συχνὰ καὶ οἱ ἀρρωστοὶ ἀναγκάζονται νὰ ὑποβληθοῦν σὲ πολύχρονη καὶ ἐπίπονη θεραπεία. Ἔγινε ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν μόνιμων κατοίκων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπόδημων ποὺ πολλοὶ ἀναβάλλουν τὸν παραθερισμὸ στὰ χωριά μας, γιατὶ φοβοῦνται τὸν μελιταῖο, προπαντὸς γιὰ τὰ μικρὰ παιδιά τους.

Τί κάνουν γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸς οἱ 'Υγειονομικὲς 'Υπηρεσίες τῆς Κόνιτσας, ή Κτηνιατρικὴ 'Υπηρεσία, ὁ Νομιατρὸς 'Ιωαννίνων καὶ οἱ ἄλλοι ἀρμόδιοι;

Περιμένουμε τὴν ἀπάντησή τους, γιατὶ δὲν πιστεύουμε ὅτι στὴν ἐποχή μας ή μάστιγα τοῦ μελιταίου πυρετοῦ εἶναι μοιραία καὶ δὲν ὑπάρχουν πὰ μέσα γιὰ τὴν προληπτικὴ ἀντιμετώπισή του.

Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Στὰ προηγούμενα δυὸς τεύχη μας, 'Απριλίου καὶ Μαΐου δημοσιεύσαμε τὰ συμπεράσματα τοῦ Συνεδρίου 'Ηπειρωτικῆς παραδοσιακῆς ἀρχιτεκτονικῆς ποὺ ἔγινε στὸ Ζαγόρι.

Τὸ ἐνδιαφέρον μας γιὰ τὸ Ζαγόρι εἶναι εὔλογο, γιατὶ εἶναι γεωπονική μας 'Ἐπαρχία μὲ πολλοὺς δειριοὺς καὶ κοινὲς τύχες μὲ τὴν 'Ἐπαρχία μας.

'Αξίζει νὰ περισωθεῖ ὅτι εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τὴν παλιὰ ἀκμὴ τοῦ ἀρχοντικοῦ Ζαγοριοῦ.

'Αλλὰ ὅτι ἐπιτύχει τὸ Ζαγόρι θὰ ἔχει ἀντανάκλαση καὶ στοὺς δικούς μας οἰκισμοὺς μὲ παραδοσιακὸ χαρακτήρα (Γαναδιό, Καστάνιανη, Βούρμπανη κλπ.) ποὺ δὲν πρέπει νὰ ἔγκαταλειφθοῦν ἄλλο στὴ φθορὰ ποὺ χρόνου.

Μὲ τὴν ἔννοια αὐτὴ δημοσιεύουμε στὸ τεῦχος μας αὐτὸς 'Ανακοίνωση τῆς ἐπιτροπῆς ἀρχιτεκτονικῆς κληρονομίας τοῦ Τεχνικοῦ 'Επιμελητηρίου 'Ελλάδος καὶ θὰ παρακολουθήσουμε καὶ στὸ μέλλον κάθε σχετικὴ κίνηση στὸ κεφάλαιο αὐτό.

*

Η ΖΕΥΣΙΣ ΡΙΟΥ - ΑΝΤΙΡΡΙΟΥ

'Ο Τύπος τῆς 8ης 'Απριλίου ἀνέγραψε ὅτι: «Εἰς τὸ Ρίον τὴν Παραμονὴ τοῦ Πάσχα, εἶχον σχηματισθῆ δύο σειρὲς ὀχημάτων μῆκους 1500 μέτρων ἐκάστη. 'Όλα αὐτὰ τὰ ὀχήματα ἀνέμενον τὴν σειράν των διὰ νὰ διέλθουν τὸ στενὸν τοῦ Ρίου — 'Αντιρρίου διὰ τῶν ὀχηματαγωγῶν. Ἡ κατάστασις αὕτη διήρκει ἐπὶ ὥρες. Κάπι ἀνάλογο συνέβη καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ 'Αντιρρίου είς μικρότερα βεβαίως κλίμακα».

Φαντάζομαι τὴν ταλαιπωρία τῶν ἐπιβατῶν τῶν ὀχημάτων αὐτῶν εἰς τὰ ὄποια βεβαίως ἐπέβαινον ικρίως 'Ηπειρῶται, Αἴγαλοακαρνάνες καὶ 'Επιγανήσιοι. 'Υπελόγισαν ἄραγε οἱ βουλευταὶ 'Ηπείρου, Αἴγαλοακαρνανίας καὶ 'Επιγανήσων πόσοι ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτας αὐτοὺς εἶναι ψηφοφόροι; Τί γνώμη ἔχουν; Εἰς τὰς προσεχεῖς ἐκλογὰς θὰ λάβουν ψῆφον ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτας τῶν

δύναμά των αὐτῶν; "Ας πιέσουν λοιπὸν νὰ γίνη ὁ δρόμος Ναύπακτος — 'Ιτέα — Μέγαρα τὸ γρηγορώτερον πρὶν σπηθοῦν οἱ ικάλπες. "Ας ἐλπίζωμε ὅτι ὁ νέος 'Υπουργὸς Δημοσίων "Εργων δὲν θὰ κάνῃ πὸ λάθος ποῦ προκατόχου, εἰς βάρος τοῦ κόμματός που καὶ τῶν ψηφοφόρων τούτου, καὶ θὰ οπεύσῃ νὰ φτιάξῃ τὸν δρόμο Ναύπακτος — 'Ιτέα — Μέγαρα.

ΒΑΣ. ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
Ταξίαρχος ἑ.ἀ.

('Απὸ τὴν «Πανηπειρωτικὴ» Ἰουνίου)



Ο κ. Γιάννης Ζώης γράφει στὸν «Πρωϊὸν Λόγο» Ἰωαννίνων:

Η ΚΟΝΙΤΣΑ ἀπέκτησε περιοδικό. Εκδίδεται στὴν Ἀθήνα σὲ μικρὸ σχῆμα καὶ εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρον ὡπὸ ἀπόψεως περιεχομένου.

Τύπλος του «Κόνιτσα»: Μηρυαῖο ὅργανο ἐπικουμπιώνας καὶ παριστολῆς τῆς Ἐπαρχίας Κόνιτσας.

Απὸ ὅτι διαδίκουμε κύριος ἀκοπός του εἶναι ἡ συμπαράσταση ὅλων τῶν Κονιτσιωτῶν. Καὶ τὴ συμπαράσταση αὐτὴ ἡ ὅμαδα τῶν ἐκδιοτῶν τοῦ περιοδικοῦ φαίνεται ἀποφασισμένη νὰ μὴ τὴν περιυορίσει σὲ ἐκδήλωση νοιτακιγίας καὶ συμασθητισμοῦ. Μερικὰ ἄρθρα ποὺ διέπουμε σ' αὐτὸ δειχνούν προσπάθεια γιὰ κάτι δικτύοτερο καὶ μεταξύμενο. Οἱ προτίμους τοῦ κ. Γιάννη Λαζαρεράπουλου γιὰ τὴν πολυτασσικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς Ἐπαρχίας χαρακτηρίζονται ἀπὸ τοῦτο μελέτη τοῦ ἀντακενμένου καὶ ἔχουν γερές δάσεις: Τὶς ἀποτελοῦν οἱ σύγχρονες ἀνάγκες καὶ οἱ δυνατότητες τῆς περιοχῆς. Τὸ δίδυο μπαρούμε νὰ ποῦμε καὶ γιὰ ἄλλες ἐργασίες ποὺ περιλαμβάνονται στὰ δύο τελευταῖα τεύχη, ὅπως ἡ ἐκθεση τοῦ κ. Κ. Γκαραγκούνη, ἐπ. καθηγητοῦ γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν θερμαμέταλλων πηγῶν Καβατίλων — Κακίτης.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀρθρογραφία καὶ ἡ ἐπικαιρότητα ποὺς κακούπιτουν διλλοὶ συνεργάσεις ὅπως καὶ τὰ ίσταρικὰ καὶ λαογραφικὰ θέματα δείχνουν μιὰ γενικώτερη θεώρηση τοῦ θέματος «Κόνιτσα» σὲ μιὰ ἀδιάσπαστη ἑνότητα τοῦ «χθὲς — σήμερα — αὔριο».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΙΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ
ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

'Αριθ. Πρωτ. 144

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ιούνιου Παιδικοῦ Σταθμοῦ Κόνιτσας, σήμερα τὴν 20ὴ Μαΐου 1980, συνῆλθε σὲ ἔκτακτη συνεδρίαση καὶ πῆρε, ὅμοφωνα, τὴν ἀκόλουθη ἀπόφαση:

1) Ἐκφράζει τὴν καὶ τὴν ἰκανοποίησή του, γιατὶ ἡ Κυρία Ἐρασμία Σκιάνη, τὸ γένος Παπᾶ, συνεχίζει τὴν ὡραία Ἡπειρωτικὴ παράδοση τοῦ Εὔεργετη, δίνοντας δὲ τὴν περιουσία της, τὸ οἰκόπεδο μὲ τὸ σπίτι καὶ τὸ ἄλλο σπίτι μετὰ τὸ θάνατό της, στὸν Ιούνιο Παιδικὸ Σταθμό, ποὺ μὲ οιτερήσεις καὶ θυσίες ἀπόχτησε.

Μὲ τὴ δωρεά της αὐτῆς, μὲ τὴν διοίκηση ἡδια γίνεται φιωχή, δημιούργησε ἀριστερὲς ἐντυπώσεις, ἀληθινὴ συγκίνηση αποὺς κατοίκους τῆς Πόλης, γιατὶ σπὸ θαυμάσιο αὐτὸ οἴκημα θὰ στεγανθεῖ ὁ Ιούνιος Παιδικὸς Σταθμὸς γιὰ διάκληρες γενιές.

Εύχόμαστε, τὸ παράδειγμά της νὰ γίνει ἔνα καλὸ μάθημα, μάθημα ἡθικό, σὲ δλους μας.

Τὴν ἥδια δὲ διαβεβαιώνουμε καὶ δημόσια, ὅτι ἡ βούλησή της θὰ ἴκανοποιηθεῖ σπὸ ἀκέραιο καὶ ἡ προσφορά της ἔχει ἡδη ἐκτιμηθεῖ ἀπόλυτα ἀπὸ δλους.

2) Η ἀπόφαση αὐτὴ νὰ δημοσιευθεῖ σὲ μία ἡμερήσια Ἀθηναϊκὴ Ἐφημερίδα.

3) Στὶς ἐφημερίδες τῶν Ἰωαννίνων.

4) Στὸ περιοδικὸ «Κόνιτσα».

5) Νὰ απαλεῖ στὴν ἥδια.

Ο Πρόεδρος
ΓΚΟΤΖΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
Δήμαρχος Κόνιτσας

Τὰ Μέλη

1) ΦΟΥΝΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ,
'Επιθ.)τὴς Δημοτ. 'Εκπ.)σεως Περιφ.
Κόνιτσας

2) ΣΠΥΡΟΥ ΗΛΙΑΣ,
Δ.)ντὴς 'Εθνικῆς Τράπεζας Κόνιτσας

Διαγωνισμός

Η Ήπειρωτική Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών σύμφωνα με τὴν διακήρυξη της τῆς 1ης Μαρτού 1980, προκηρύσσει γιὰ τὸ ἔτος 1980 τοὺς ἀκόλουθους διαγωνισμούς:

Α' ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. Θεατρικοῦ ἔργου μὲ ύπόθεση τὴν Ήπειρωτική φιλογένεια, ζωὴ καὶ δράση.
2. Διηγήματος.
3. Ποιήματος.
4. Ζωγραφικῆς.
5. Χαρακτικῆς.

Γιὰ καθέναν ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω διαγωνισμούς θὰ δοθοῦν τρία βραβεῖα ἀξίας 10.000, 5.000 καὶ 2.000 δραχμῶν. Ήτοι συνολικὰ θὰ διατεθῆ ποσὸν 90.000 δραχμῶν.

Στοὺς παραπόνω διαγωνισμούς μποροῦν νὰ πάρουν μέρος οἱ Ήπειρωτικῆς καταγωγῆς λογοτέχνες καὶ καλλιτέχνες ἀνεξαρτήτως τόπου διαμονῆς.

Β' ΓΙΑ ΟΛΗ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

1. Διηγήματος.
2. Ποιήματος.
3. Ζωγραφικῆς.
4. Καλλιτεχνικῆς φωτογραφίας.

Γιὰ καθέναν ἀπὸ τοὺς διαγωνισμούς τῆς σειρᾶς Β' θὰ δοθοῦν τρία χρηματικὰ βραβεῖα ἀξίας 5.000, 3.000 καὶ 2.000 δραχμῶν. Ήτοι συνολικὰ θὰ διατεθῆ ποσὸν 40.000 δραχμῶν.

Στοὺς διαγωνισμούς αὐτοὺς μποροῦν νὰ πάρουν μέρος μαθητὲς καὶ μαθήτριες τῶν Γυμνασίων καὶ Λυκείων τῆς Ήπείρου ἀνεξαρτήτως τόπου καταγωγῆς.

Γ' Παιδικοῦ σχεδίου μεταξὺ τῶν μαθητῶν Ε' καὶ ΣΤ' τάξεως τῶν Δημοτικῶν Σχολείων τῆς Ήπείρου ἀνεξαρτήτως τόπου καταγωγῆς. Θὰ δοθοῦν βραβεῖα ἀξίας 5.000, 3.000 καὶ 2.000 δραχμῶν. Ήτοι συνολικὰ 10.000 δραχμῶν.

Τὰ λογοτεχνικὰ ἔργα θὰ ύποβληθοῦν γραμμένα σὲ γραφομηχανὴ σὲ τέσσερα ἀντίγραφα. Στὸν φάκελλο καὶ στὸ κείμενο ἀντὶ τοῦ ὄντος τοῦ συγγραφέα θὰ ἀναγράφεται ψευδώνυμο, παροιμία ἢ ρητό. Ἐντὸς τοῦ φακέλλου ἢ τοῦ χαρτοδέματος θὰ ύπάρχει ὅλος μικρὸς φάκελλος μὲ τὸ ἴδιο ψευδώνυμο κλπ. Ἐντὸς τοῦ μικροῦ φακέλλου θὰ ύπάρχει κάρτα μὲ τὸ πραγματικὸ διοματεπώνυμο καὶ τὴν διεύθυνσή του καθὼς καὶ σύντομο βιογραφικὸ σημείωμα.

Τὰ λογοτεχνικὰ κείμενα θὰ ύποβληθοῦν μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1980 στὰ Γραφεῖα τῆς «Στέγης», δδὸς Γεωργίου Β' ἀρ. 21.

Τὰ ἔργα τῶν μαθητῶν θὰ ἀποσταλοῦν ἀπὸ τὶς διευθύνσεις τῶν σχολείων τους συνοδευόμενα μὲ σχετικὸ ἐγγραφο καὶ δὲν

Ἐπιστολές

Ἀναγνωστῶν

Θεσσαλονίκη, 23 Απριλίου 1980
Πρὸς τὴν Συντακτικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ
Περιουσιακοῦ «ΚΟΝΙΤΣΑ» - Ἀχαρνῶν
208 - Αθῆνα.

Ἄγαπητοι συμπατεριῶται,

Ἄξιζουν πολλὰ συγχαρητήρια στὴν ἀναγεννητικὴ προσπάθειά σας γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ ὀντού περιουσιακοῦ «ΚΟΝΙΤΣΑ». Μὲ χαρὰ τὸ ὑποδεχόμαστε καὶ εὐχόμαστε γ' ἀποτελέση τὸν συγδετικὸ κρῆκο ὅλων τῶν Κοινωνιῶν, γιατὶ μὲ τὸ συμαίσθημα ποὺ διακρίνει τοὺς ξενιτεμένους Ήπειρῶτες μόνον τέτοια ἔγτυπα μποροῦν νὰ παρατείνουν τὴν ζωὴ τους καὶ νὰ συντελέσουν καὶ εἰς τὴν ἀγάπητην τῶν πτωχῶν ἀπὸ κόσμο ἀλλὰ ώ-

θὰ εἶναι περισσότερα τῶν δύο γιὰ τὸ κάθε εἶδος μέχρι 20-10-1980.

Τὰ ἔργα ζωγραφικῆς, χαρακτικῆς, καλλιτεχνικῆς φωτογραφίας καὶ σχεδίου πρέπει νὰ σταλοῦν στὰ Γραφεῖα τῆς «Στέγης» μέχρι 15 Νοεμβρίου 1980 στὴν ἴδια ώς ὅνω διεύθυνση.

Πρέπει νὰ εἶναι ἀνυπόγραφα ἢ μὲ καλυμμένη τὴν ύπογραφὴ καὶ νὰ φέρουν στὸ πίσω μέρος τοῦ πίνακος πενταψήφιο ἀριθμό. Θὰ συνοδεύονται ἀπὸ σφραγισμένο φάκελλο, στὸν ὃποῖον ἔξωτερικῶς θὰ ἀναγράφεται μόνον ὁ ἴδιος πενταψήφιος ἀριθμὸς τοῦ πίνακος.

Ἐντὸς τοῦ φακέλλου θὰ ἀναγράφεται τὸ δινοματεπώνυμο καὶ σύντομο βιογραφικὸ σημείωμα γιὰ δσους εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναφέρεται ἡ Ήπειρωτικὴ καταγωγή.

Τὰ θέματα καὶ ιοὶ διαστάσεις τῶν ἔργων εἶναι ἐλεύθερα πλὴν τῆς καλλιτεχνικῆς φωτογραφίας, ὃπου οἱ διαγωνιζόμενοι ύποχρεοῦνται νὰ στείλουν μὲ δνον ἀσπρόμαυρες φωτογραφίες διαστάσεων 30X40.

Οσοι ἐκ τῶν διαγωνιζομένων ἐπιθυμοῦν νὰ λάθουν μέρος μὲ περισσότερα ἔργα, πρέπει νὰ τὰ ἀποστείλουν μὲ διαφορετικοὺς ἀριθμούς.

Ολα τὰ ἔργα θὰ κριθοῦν ἀπὸ τριμελεῖς ἐπιτροπὲς καὶ ἡ ἀπονομὴ τῶν βραβείων θὰ γίνει ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου. Τὰ λογοτεχνικὰ ἔργα θὰ πρέπει νὰ μὴν ἔχουν δημοσιευθεῖ, τὰ δὲ καλλιτεχνικὰ δὲν θὰ πρέπει νὰ ἔχουν ἐκτεθεῖ ἢ βραβευθεῖ σὲ ὅλους διαγωνισμούς.

Η μὴ τήρηση τῶν ἀνωτέρω δρῶν συνεπάγεται τὸν ἀποκλεισμὸ τῶν ἔργων, ἀπὸ τοὺς διαγωνισμούς.

(Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο)

ραίων χωριών μας. Έπίσης τας πληροφορῶν στή Θεσσαλονίκη από τους έτους 1959 λειτουργεῖ Σύλλογος Φουρκιωτῶν, διποτίος κατά τὸ διάστημα αὐτὸ ἀγέπτυξεν ἀξιόλογου δραστηριότητα μὲ διαφόρους ἐκδηλώσεις (χορούς, ἐκδημές, ἐκκλησιασμάτα κτλ.), ώς καὶ ἀγάλογες ἔξωραιστακού περιεχομένου εἰς τὸ χωριό μας Φουρκα. Ως πρόσφατον ἐκδήλωσιν τοῦ συλλόγου ἀναφέρω τὸν πραγματοποιηθέντα χορὸν ποὺ ἔγινε στὸ ξενοδοχεῖο «ΚΑΠΙΤΟΛ» Θεσσαλονίκης ποὺ σημείωσεν ἔξαιρεσικὴν ἐπιτυχίαν. Η συμμετοχὴ τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ περιχώρων (Βεροίας, Εδέσσης, Ναούσης, Σκύδρας κλπ.) Φουρκιωτῶν καὶ φίλων τῆς Φουρκας ἦτο οκτολική. Σ' αὐτὸ συγένετέσε καὶ ἡ συμμετοχὴ τῶν εἰδικῶν ἀφιχθέντων κλαρίνων τοῦ Κερασόβου (Άνδρ. Χαλκιᾶς καὶ Μιχ. Πανούσακος). ΑΕΙΖΟΥΝ πολλὰ συγχαρητήρια γι' αὐτὸ στὸ Διουκηγάνο Συμβούλιο Κ. Τσούμην, Δ. Παπακώστα, Γ. Μακρήν, Κ. Μουζουλγῆν καὶ Ι. Βελέκαν. Γιὰ τὴν ἐπικουρωνίαν σας μὲ τὸν Σύλλογον ἡ Δ) σις εἶναι: Κων) νον Τσούμην, Συνταξιούχον Έκπαιδευτικόν Πετροπουλακούδων 2 - Θεσσαλονίκη.

Διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιστογῆς στέλνω τὴν συνδομήν μου.

Εὐχαριστεῖ καὶ πάλιν καλὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὸ Περιοδικόν.

Μὲ ἀγάπη
ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
Εἰρηνοδίκης
Δημ. Γούναρη 52
Θεσσαλονίκη



Λαγκάδα, 3 Ιουνίου 1980
Πρὸς
Τὴ Διεύθυνση τοῦ Περιοδικοῦ
«Κόνιτσα»

Χαιρετίζω τὴν ἐπανέκδοση τοῦ περιοδικοῦ «Κόνιτσα» ὅστερα ἀπὸ 7 χρόνια διακοπῆς καὶ σιωπῆς. Η διακοπὴ αὐτὴ στολχίσε πολὺ γιὰ τὴν Έπαρχία μας, διότι ἦτο καὶ εἶναι τὸ μόνο δημοσιογραφικὸ δργανό καὶ ἐπικουρωνίας μας ποὺ καπαπιάνεται μὲ τὰ καυτὰ προβλήματά μας. Οἱ διαιρέσιοι δὲν γνωρίζουν τί προβλήματα μας ἀπασχολοῦν καὶ πῶς θὰ τὰ διατυπωτίσουμε. Δὲν γνωρίζουν ὅτι ἡ Έπαρχία μας στερεῖται γιαρούς, τὸ δικαίον δίκτυο τῶν χωριών εἶναι σὲ

Κίνηση 'Αδελφοτήτων

Η ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ

Τὴν Κυριακὴν 11 Μαΐου ὁ Σύλλογος Γοργοποτάμου Κονίτσης πραγματοποίησε ἡμερήσια ἐκδρομὴ μὲ μισθωμένο πούλμαν γιὰ τὰ μέλη που οιδό ἀρχαῖο θέατρο Επιδαύρου, τὸ Ναύπλιο, τὸ Κεφαλάρι καὶ τὶς Μυκῆνες. Πῆραν μέρος περισσότερα ἀπὸ πενήντα ἄτομα κυρίως Γοργοποταμίτες κάθε ἡλικίας. Στὴν ἀρχὴ τῆς διαδρομῆς ἀπηύθυνε καιρεπιομόδιο ἀντιπρόδρος τοῦ Συλλόγου Γιώργος Γερασιμίδης ποὺ σὲ ὅλη τὴ διάρκειά της μὲ τὴν πληθωρικὴ ζωντάνια του ἔδωσε τὸ χαρούμενο τόνο τῆς ἐκδρομῆς μὲ τὸ νὰ μιμῆται ἐπιδέξια διάφορα πολιτικὰ πρόσωπα, μὲ τὸ νὰ σκορπάει τὸ γέλοιο καὶ τὴ χαρὰ σὲ ὅλους, μὲ τὰ ύπεροχα δημοικὰ τραγούδια του καὶ τοὺς χοροὺς τῆς περιοχῆς μας, μὲ τὰ ἀνέκδοτά του καὶ γενικὰ μὲ κάθε ἔκφραση καὶ κίνησή του. Στάθηκε ἔτοι ὁ κυριώτερος συντελεστὴς τῆς χαρούμενης ἀτμόσφαιρας σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἐκδρομῆς καὶ γνήσιος ἀπόγονος τοῦ κιου-

κακὰ χάλια, περνοῦμε ποτάμια χωρίς γεφύρια κινδυνεύοντας τὴ ζωή μας κάθε μέρα καὶ τόσα ἄλλα.

Τὸ περιοδικὸ «Κόνιτσα» εἶναι ἡ φωνὴ τῆς ἐγκαταλευμμένης Έπαρχίας ποὺ καταπολεμεῖ γιὰ τὴ λύση τῶν δικαίων αὐτῶν αἰτημάτων. Πρέπει νὰ γίνει κτῆμα ὅλων τῶν ἀπανταχοῦ Κονίτσιων. Νὰ γίνει τὸ Εύαγγελιο γιὰ τὶς 'Αδελφότητες τῶν χωριῶν μας. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν θὰ δείξουμε στοὺς ἄλλους ὅτι στὴν Έπαρχία Κονίτσης ζοῦν καὶ κατάγονται πνευματικοὶ ἀνθρώποι μὲ θέληση μόνο γιὰ πρόσδοση καὶ μακριὰ ἀπὸ μικροπολιτικὲς ἐπιδιώξεις.

Συγγαίρω τοὺς ἀκούραστους αὐτοὺς συμπατοιώτες τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν πρωτοβουλία ποὺ διέλαβαν γιὰ τὴν ἐπανέκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΙΝΗΣ
Γραμματέας Κοινότητας
Λαγκάδας

μουρίστα Πατέρα του 'Αριστείδη Γερασιμίδη.

Στή συνέχεια ό Ταμίας τοῦ Συλλόγου Νίκος Καζαμίας ἀνέλυσε μὲ λόγια καταληπτὰ ἀπὸ ὅλους τὴν ιστορικὴν πορεία τοῦ Μυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ, τῆς Ἐπιδαύρου καὶ τοῦ Θεάροτυ της, τοῦ Ναυπλίου κλπ. Μίλησε ἔπειτα γιὰ τὸ χωριό μας τὸ Τούρνοβο, τὸ σημερινὸ Γοργοπόταμο. Διηγήθηκε τὰ ὅσα ἀναφέρει ἡ παράδοση γιὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ χωριοῦ μας στὸ μακρυνδὸ καὶ ἄγνωστο παρελθόν, ἄγνωστη σπουδῆς πολλούς, καὶ τὸν μερικὸ ἐποινιομό του μετέπειτα ἀπὸ κατοίκους ἄλλων χωριῶν. Τὰ παράδοση αὐτὴ συνέδεσε μὲ ἵχνην πολιτισμοῦ ποὺ βρέθηκαν πρόσφατα, μὲ γραπτὴ μαρτυρία καὶ μὲ ἄλλες ἐνδείξεις ποὺ πείθουν ὅτι ἡ παράδοση αὐτὴ πλησιάζει κατὰ πολὺ τὴν πραγματικότητα. Μίλησε ἐπίσης γιὰ τὴν ἔφεση τῶν κατοίκων σπὴν ξυλογλυπτικὴν παλαιότερα καὶ σήμερα, μέχρι τοῦ σημείου νὰ δημιουργήσουν σχολὴ ξυλογλυπτικῆς παρόμοια ἐκείνης τῆς ἀγιογραφίας τῶν Χιονιάδων καὶ ἀνέφερε ὄνδρια καὶ ἔργα ἀξίων ἐκπροσώπων της μέχρι καὶ τνῶ ἡμερῶν μας. Τέλος διάνθισε τὶς ἀφηγήσεις του μὲ ἀνέκδοτα τοῦ χωριοῦ ποὺ ἀναφέρονται σὲ συγκεκριμένα πρόσωπα καὶ μὲ μικρὲς τοπικὲς ιστορίες. Στὰ μεσοδιαστήματα πολλὰ δημοτικὰ τραγούδια καὶ μουσικὴ ἀπὸ κασσέτες.

Τὸ μεσημέρι ἔγινε ὑποχρεωτικὴ στάθμευση στὸ Κεφαλάρι μὲ τὸ ἄφθονο νερὸ γιὰ φαγητὸ καὶ περισσότερη ψυχαγωγία. Πολλοὶ καὶ διάφοροι οἱ ἐκδρομεῖς στὸ σημεῖο ἐκεῖνο, ὑπῆρχε διωτικὸς καὶ μιὰ θέση γιὰ μᾶς, ποὺ τοὺς καταπλήξαμε. Χωριστήκαμε σὲ μικρὲς διάδεις, μὲ ἐλεύθερο τὸ κέντρο γιὰ χορό. Κύριο φαγητὸ σὶ πίττες, δλες διαλεχτὲς ἀπὸ τὶς καλές νοικοκυρές μας. Στὴν ἀρχὴ μοιράστηκε «μπαπσαρόπιτα» διαλεχτῆς ποιότητας σὲ ὅλους, προσφορᾶς τῆς Ἀλεξάνδρας Λιούμη καὶ ἐπακολούθησε ἀνταλλαγὴ φαγητῶν, πλούσιο φαγοπότι, χορὸς καὶ παιχνίδια. Στὸ χορὸ διακρίθηκαν ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ὁ Γιώργος Γερασιμίδης καὶ ἀπὸ τὶς γυναικεῖς ἡ Πότη Θεοδοσίου. Τὸ πρόγραμμα διωτικὸς δὲν ἔχαντλήθηκε ἀπὸ Ἑλλειψη χρόνου. Στὴ

διάρκεια τῆς διαδρομῆς δόθηκαν διάφορα ἀναμνηστικὰ δῶρα μὲ λαχνούς, συνεισφορᾶς τῶν μελῶν καὶ ἐλήφθησαν φωτογραφίες, ποὺ ὅπαν ὅλοκληρωθοῦν θὰ ἐκδοθῆ εἰδικὸ ἄλμπουμ ἀπὸ τὸ Σύλλογό μας. Ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴν δὲν ἔλλειψε καὶ τὸ κέρδος γιὰ τοὺς σκοπούς τοῦ Συλλόγου περίπου 8.000 δραχμές.

Μὲ τὴν λήξη της ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Διομίδης Σκαλιστῆς εύχαριστησε ὅλους γιὰ τὴν συμμετοχή τους καὶ εὔχηθηκε τὴν ἐπανάληψή της σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα καὶ οἱ παριστάμενοι δήλωσαν τὸν ἐνθουσιασμό τους. Δίκαιος συνεπῶς ἀξίζει ἔπαινος στὴν ἐπιτροπὴ Δημοσίων Σχέσεων τοῦ Συλλόγου γιὰ τὴν ἐν γένει δραγάνωση καὶ τὴν ἄρτια ἐμφάνισή της ἀπὸ κάθε πλευρά.

"Ελαβαν μέρος οἱ οἰκογένειες; Διομίδη Σκαλιστῆ, Νικολάου Καζαμία, Μενέλαιου Κυπαρίση, Πέτρου Μήτρη, Γεωργ. Γερασιμίδη, Γεωργ. Λιούμη, Χρήστου Θεοδόσιου, Χαραλ. Συγγέρη, Δημ. Θεολόγου, Χρήστου Τσινοῦ, Σπεφ. Θεολόγου, Τσίκου, Γαργάλη Γεωργ. Γαργάλη Θεοδ., Γαργάλη Εύθ., Νικ. Κάτσιου, Μένιου Μπεκιάρη, Ιωάν. Παπαχριστοδούλου, Αθαν. Γεωργακοπούλου καὶ Αγγελου Μανδραβέλη, ποὺ ἔλαβε καὶ τὰ περισσότερα δῶρα.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΠΗΓΙΩΤΩΝ - ΝΙΚΑΝΟΡΙΤΩΝ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 15
ΑΘΗΝΑΙ

·Αθῆναι, 20.6.1980

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΔΡΟΜΩΝ

·Αγαπητοί φίλοι,

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς 'Αδελφότητος σᾶς γνωρίζει ὅτι ἀπεφάσισε τὴν διοργάνωση τῶν κάτωθι ἐκδρομῶν:

α) Ἐκδρομὴ στὴν Κόνιτσα γιὰ τὸ πανηγύρι τῆς Πηγῆς, στὶ 26 καὶ 27 Ιουλίου.

·Η ἀναχώρηση θὰ γίνει τὸ 8ράδυ τῆς Παρασκευῆς, 25 Ιουλίου καὶ ὥρα 9.00 μ.μ. ἀπὸ τὸν "Άγιο Παῦλο Ψαρρῶν καὶ ἡ ἐπιστροφὴ ἀπὸ Κόνιτσα τὸ μεσημέρι τῆς Δευτέρας 28ης Ιουλίου.

·Υπάρχει προοπτικὴ νὰ πάμε μὲ τὸ πούλ-

μαν μέχρι τὸ χωριό καὶ ἡ τιμὴ συμμετοχῆς εἶναι 1.200 δρχ. μετ' ἐπιστροφῆς.

6) Ἐκδρομὴ στὴν Κόνιτσα, γιὰ τὸ πανηγύρι τοῦ Ἀγίου Νικάνορα, στὶς 7 Αὐγούστου. Ἡ ἀναχώρηση θὰ γίνει τὸ 6^ο Δεκαπενταύγουστης, 5ης Αὐγούστου ἀπὸ τὸν "Ἀγιο Παῦλο Ψαρρῶν καὶ ἡ ἐπιστροφὴ ἀπὸ Κόνιτσα, τὸ μεσημέρι τῆς Παρασκευῆς, 8ης Αὐγούστου.

"Υπάρχει προοπτικὴ νὰ πάμε μὲ τὸ πούλμαν μέχρι τὸ χωριό καὶ ἡ τιμὴ συμμετοχῆς εἶναι 1.200 δρχ. μετ' ἐπιστροφῆς.

Παρακαλοῦμε, οἱ δηλώσεις συμμετοχῆς νὰ γίνουν μέχρι 15 Ιουλίου, στούς:

ΚΙΤΣΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟ	Τλη. 93.34.183
ΚΙΤΣΙΟ ΠΑΝΤΕΛΗ	» 88.28.732
ΜΠΟΥΖΟΥΛΑ ΦΩΤΗ	» 51.34.995
ΡΟΒΑ ΜΙΧΑΛΗ	» 88.23.114
ΚΙΤΣΙΟ ΦΩΤΗ	» 26.33.895
ΤΣΕΛΙΦΗ ΜΑΝΘΟ	» 88.29.807

Γιὰ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο

‘Ο Πρόεδρος

ΚΙΤΣΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ
ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΕΔΡΕΥΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΡΙΘ. 66
Αριθ. Πρωτ. 1913

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25.5.1980

‘Αγαπητοὶ Συμπατριῶται,

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συνδέσμου Βουρμπιάνης σᾶς γνωστοποιεῖ τὰ κάτωθι:

- 1)
- 2)

3) Διὰ τὴν ἔορτὴ τοῦ Προφήτη Ἡλία καὶ τῆς Παναγίας δὲν θὰ πραγματοποιηθῇ ἐκδρομὴ εἰς Βούρμπιανη, διότι ἐκ τοῦ παρελθόντος διεπιστώθη δτὶ οἱ συμπατριῶται μας λόγω τοῦ θέρους προγραμματίζουν τὰς διακοπάς των καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δργανωθῇ δλιγοήμερος ἐκδρομή. Παράκλησις τοῦ Δ.Σ. πρὸς δλους τοὺς συμπατριῶτες νὰ φροντίσουν νὰ δρεθοῦν εἰς τὴν Βούρμπιανη κατὰ τὰς δύο προσαναφερθείσας ἔορτάς. Ἐπίσης σᾶς γνωρίζομεν δτὶ δύνασθε νὰ μεταβῆτε εἰς τὴν Βούρμπιανην μὲ πούλμαν τῆς Ἐργαστικῆς Ἔστίας ἐφ' δσον εἶσθε ἡσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ συνταξιοῦχος.

Σχετικαὶ πληροφορίαι εἰς τὸν κ. Λου-

Νέα ἀπὸ τὴν πατρίδα

● Παράπονα ἔχουν τόσο οἱ κάτοικοι τῆς Κόνιτσας δσο καὶ τῶν χωριῶν γιὰ τὴν ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ. Μὲ τὴν παραμικρὴ κακοκαιρία παθαίνουν 6λάθες οἱ ὀναμεταδοτές της καὶ δὲν διέπουμε ἐκπομπές γιὰ μέρες καὶ διάμαδες. Πολλὰ χωριὰ δὲν διέπουν καὶ καθόλου. Θὰ ἔπρεπε ἡ ΕΡΤ νὰ κάνει κάτι ἀφοῦ καὶ ἀπὸ τὴν πιὸ φτωχὴ γριούλα ποὺ καταναλώνει 1 - 2 κιλοσάτ τὸ μήνα ρεῦμα εἰσπράττει μέσω τῆς ΔΕΗ τὸ παραδάκι τῆς.

● Ἐορτάσθηκαν μὲ γλέντια καὶ χοροὺς τὰ πανηγύρια τοῦ Ἀγίου Κωνσταντίνου στὰ χωριά: Λυκόρραχη, Καλλιθέα καὶ Μάζι. Ἐπίσης δὲ καὶ τῆς Ἀγίας Τριάδος στὸ δμώνυμο ἔξωκκλήσι στὸν κάμπο τῆς Κόνιτσας.

● Ἡ Κονιτσιώτισσα κ. Ἐρασμία Παππᾶ (Σκιάνη) ἔδωρησε τὸ πατρικὸ σπίτι καὶ οἰκόπεδό της διὰ νὰ στεγασθεῖ ὁ Α' Παιδικὸς Σταθμὸς τῆς Κόνιτσας.

● Ξανάρχισαν καὶ συνεχίζονται οἱ ἐργασίες γιὰ τὴν ἀνέγερση τοῦ δημαρχείου Κονίτσης, καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ Τουριστικοῦ Περιπτέρου στὰ «Πλατάνια». Ἐπίσης τσιμεντοστρώθηκαν διάφοροι δρόμοι τῆς Κόνιτσας καὶ δρισμένοι ἐπισκευάστηκαν.

καν Δημαράτον - τηλ. 5232249.

4) "Οπως ἀνεκοινώθη καὶ εἰς τὴν Γεν. Συνέλευσιν τῆς 26)3)1980, τὸ Δ.Σ. ἀπεφάσισε κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 20)3)80, τὴν ἀπονομὴ δύο δραχμέων τῶν 5.000 δρχ. εἰς μαθητὰς καὶ μαθητρίας τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου καὶ δύο δραχμέων τῶν 5.000 δρχ. εἰς μαθητὰς καὶ μαθητρίας τῆς Γ' τάξεως τοῦ Λυκείου.

Κατόπιν αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἔχοντων ὑψηλοτέρων βαθμολογίαν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἀποστείλλετε μέχρι τὴν 30ὴν Ιουλίου 1980, σχετικὴν θεσμασιν τοῦ Γυμνασίου — Λυκείου ἢ φωτοαντίγραφον τοῦ ἀπολυτηρίου εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου δδὸς Σοφοκλέους 66, Ἀθῆναι. Ἐπιτροπὴ κρίσεως δρίσθησαν οἱ 1) κ.κ. Νικ. Παπασωτηρίου, Ἐπίτιμος Γυμνασιάρχης, 2) κ. Μιχ. Γιδσης, Ἐπίτιμος Λυκειάρχης, καὶ 3) κ. Νικ. Ρεμπέλλης, Λυκειάρχης.

Μὲ πατριωτικοὺς χαιρετισμοὺς

‘Ο Πρόεδρος

ΣΠ. ΜΠΑΡΚΗΣ

‘Ο Γεν. Γραμματεὺς

I. ΚΙΤΣΑΝΤΩΝΗΣ

- Στις 23-5-80 ἐπισκέφθηκε τὴν Κόνιτσα ὁ Νομάρχης κ. Λ. Φωτόπουλος καὶ ἔξετασε αὐτοπροσώπως διάφορα τοπικὰ ζητήματα. Ἐπικοινώησε καὶ συνεζήτησε μὲ τὸ δήμαρχο κ. Γκότζο καὶ μὲ διάφορες Ἐπιτραπές ποὺ τὸν ἐπεσκέφθηκαν.
- Στις 25-5-80 ἐπεσκέφθηκαν τὴν Κόνιτσα 80 γυναικες ἐπιστήμονες μέλη τοῦ Συλλόγου Ἱεραποστολικῆς Δράσεως «Ο Μέγας Βασίλειος» τῶν Ἀθηνῶν. Ἐκκλησιάστηκαν στὸν Ἀγιο Νικόλαο καὶ ἐπεσκέφθηκαν τὸν Σεβασμό. Μητροπολίτη μας καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἴδρυματα.
- Στεγαστικὰ δάνεια παίρνουν μερικοὶ Κονιτιώτες καθὼς καὶ κάτοικοι διαφόρων χωριῶν. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ πολλοὶ παραπονούμενοι ποὺ δὲν πῆραν. Οἱ ἀρμόδιοι ὡς προσέχουν νὰ προηγοῦνται ὅσοι ἔχουν περισσότερη ἀνάγκη.
- Κατόπιν δημοπρασίας ἀναδείχτηκε ἐνοικιαστὴς τῶν ἀτμούχων λουτρῶν Ἀμαράντου γιὰ τὴν ἔφετεινὴ περίοδο ὁ κ. Χρῆστος Κούχης ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 700.000 δραχμῶν.
- Γιληροφορούμεθα ἐπίσης ὅτι θὰ ἀρχίσουν οἱ ἔργασίες γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν λουτρῶν Καθασίλων.
- Τὴν 1-6-80 ἐπεσκέφθηκαν τὴν Κόνιτσα 50 μέλη τοῦ Συνδέσμου Τραυματιῶν Πολεμιστῶν Ὄπλιτῶν τοῦ Νομοῦ Ἡλείας μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Πρόεδρό των κ. Διον. Ἀθανασακόπουλον. Ἐκκλησιάσθηκαν εἰς τὸν Ἀγιο Νικόλαο, ἐτέλεσαν ἐπιμνημόσυνη δέηση (ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας) στὸ Στρατωτικὸ Μαυσωλεῖο, ὃπου κατέθεσαν στέφανο, καὶ φύτεψαν ἐκεῖ καὶ ἔνα κότινον (ἀγριελαία) τὸν ὅποιο μετέφεραν ἀπὸ τὴν Ἀρχία Ολυμπία. Σ' αὐτὲς τὶς ἐκδηλώσεις παρευρέθηκαν καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν καὶ ἄλλοι Κονιτιώτες.
- Στὶς 2-6-80 χιόνισε σὲ ὅλα τὰ ψηλὰ βουνὰ τῆς Ἐπαρχίας μας καὶ τὸ κρύο ἤταν ἀρκετὰ αἰσθητό.
- Στὸ χωριὸ Ἐλεύθερο αὐτοκτόνησε μὲ παραθεῖο ὁ Σέργιος Τζινέρης 58 ἔτῶν. Ὅπως πληροφορηθήκαμε, ἐπασχε ἀπὸ νευρασθένεια.
- Τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο τῆς Κόνιτσας ἀποφάσισε τὴν ἐκποίηση 35 στρεμμάτων δημοτικῆς ἐκτάσεως στὴν τοποθεσία «Μπραούλι» ικάτῳ ἀπ' τὸ Ἀιμάρι μὲ τὴν προϋπόθεση νὰ ἐγκατασταθεῖ ἐκεῖ ἐργοστάσιο ἀερίων στὸ ὅποιο θὰ ἀπασχοληθοῦν περὶ τοὺς 60 ἐργάτες.
- Στὶς 5-6-80 ποὺ ἑορτάσθηκε ἡ Παγκόσμια Ἡμέρα τοῦ Περιβάλλοντος, μίλησε συετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτὸ στὴν αἴθουσα τῆς Πνευματικῆς Στέγης Κονίτσης ὁ κτηνίατρος κ. Γεώργιος Μαυρίδης. Τὴν ὁμιλία του παρακολούθησαν ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν καὶ ἀρκετὸς κόσμος.
- Ἀπὸ τὸ Δασαρχεῖο Κονίτσης συντάχτηκαν μελέτες γιὰ τὴν κατασκευὴ δια-
- φόρων ἔργων τῆς ἀρμοδιότητός του στὴν Ἐπαρχία μας.
- Ιραυματίστηκε στὸ χωριὸ Κλειδωνιά ὁ Παναγ. Εύαγγέλου 76 ἔτῶν ἀπὸ διερχόμενο αὐτοκινητο ποὺ ὀδηγούσε ὁ Αλεξ. Μπάτζιος ἀπὸ τὴν Κομοτηνή.
- Στὶς 15-6-80 ἡ Ὁρειθατικὴ Ὁμάδα Κονιτσῆς (21 ατόμα) πραγματοποιησε ἀνάθαση στὸ Ιαμπούρι τῆς Φούρκας καὶ Ιύφτισσα καστανέας. Ἐπεστρεψε στὴν Κονιτσα ἀπὸ τὸ χωριὸ Λαγκάδα. Οἱ δὲ ὥρειθατες τῶν Ιωαννίνων ἀνεβηκαν στὶς 1-6-80 στὴ Βασιλίτσα Διστράτου, στὶς 8-6-80 στὸ Τικόλι — Καρδάρι καὶ στὶς 15-6-80 στὴν Ιραπεζίτσα τῆς Γύμφης.
- Μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Διοσκαλικοῦ Συλλογού Κονιτσῆς (καὶ οπιν ψιφιφορίας) ἀνεοιχθησαν ὁ κ. Εύαγ. Εύαγγελου Ηροερος, ο κ. Ιωαν. Κναγινωστου ἀνιτπροεορος καὶ ἀντιπροσωποὶ διὰ τὴν Συνομοσπονοια, ο κ. Δημ. Ζωτος Ταμίας, ο κ. Ιωαν. Ντεντόπουλος Ιραμματεας καὶ ο κ. Ιωάν. Σπανός μελος.
- Αφιχθησαν, ἀπὸ τὴν Αθήνα ο συνεργάτης του περιοδικού μας, Ιεν. Αρχιτρος ἑ.ἄ. κ. Νικ. Ιιάκας, ο κ. Ιεωργιος Δ. Ισαρτσαλης μὲ τὴν κ. μητερα του, ο κ. Δημήτριος Β. Δουκας, ο κ. Αλεκος Γκότζος οίκογενειακῶς, ο κ. Βασίλειος Ρόζος διὰ Ηύργον κ.ἄ.
- Ὁ κ. Χαρίλαος Β. Παρασκευᾶς, ὑπάλ. Ἐθν. Τραπέζης, καὶ ἡ σύζυγός του κ. Ανδρομάχη ἐφεραν στὴ ζωὴ ἀγοράκι. Εύχομεθα νὰ τοὺς ζήσει.
- Στὶς 25-5-80 ἔγιναν στὴν Κόνιτσα οἱ γάμοι τοῦ ικ. Λάζαρου Γ. Ζαχαράκη μὲ τὴν δίδα Ιεωργία Ισάρα ἀπὸ τὴ Βήσσανη καὶ στὶς 8-6-80 τοῦ κ. Γεωργίου Α. Ἐξάρχου με τὴν δίδα Αρτεμισία Ε. Κατσιώτα ἀπὸ τὴ Λαγκάδα.
- Απεβίωσαν στὴν Κόνιτσα στὶς 27-7-80 ἡ Βικτωρία Ν. Παππᾶ ἀπὸ τὴ Μελισσόπετρα καὶ στὶς 31-5-80 ὁ Ιωάννης Ε. Χατζηρούμπης (Τσινής), στὴν Πλαγιὰ ὁ Παναγιώτης Τσάγκας 72 ἔτῶν καὶ στὴν Λυκόρραχη ὁ Χρῆστος Ἀνδρ. Σδούκος 75 ἔτῶν.
- Στὸ δάσος τοῦ χωριοῦ Λαγκάδα τραυματίστηκε μᾶλλον σοῦσαρὰ στὸ πρόσωπο, ὡπὸ κούτσουρο ποὺ ικατρακυλοῦσε, ὁ δασεργάτης Δῆμος Ισούτσας ἀπὸ τὴ Φούρκα. Τὸ ἀτύχημα συνέβη στὶς 21-6-80.
- Δημοπρατήθηκαν ἀπὸ τὸ Δῆμο Κονίτσης, ἡ ἀποπεράτωση τῆς Παιδικῆς Χαρᾶς στὴν Ἀπάνω Κόνιτσα ποὺ εἶχε γίνει μέχρι ἐνδές σημείου ἀπὸ τὸ ικληροδότημα τοῦ ἀειμνήστου Ιπποκρ. Νάποη ἡ Μπαλίδα, ἡ κατασκευὴ δεύτερης Παιδικῆς Χαρᾶς στὴν Κάτω Κόνιτσα, καθὼς καὶ μιᾶς παραδοσιακῆς βρύσης ἐπίσης στὴν Κάτω Κόνιτσα δίπλα στὴν ἔθνικὴ δόδο.
- Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας κ. Φωτιάδης συνοδεύομενος καὶ ἀπὸ διάφορους υπαλλήλους τοῦ Ὅπουργείου Ἐργασίας ἐπεσκέφθη τὴν Κόνιτσα καὶ ἔδειξε ἰδιαίτερο ἐνδια-